

Ghid de Studiu Biblic

I-2 REGI

Octavian D. Baban

Octavian Baban

1-2 Regi

Ghid de Studiu Biblic

2017

© 2017 Octavian D. Baban

ISBN

Publicat de OBINFONET

www.obinfonet.ro

Continut

PARTEA 1A: PREZENTARE.....6

AUTORUL ȘI SURSELE CĂRȚILOR.....	7
ÎMPĂRȚIREA CĂRȚILOR.....	9
I. Perioada regatului unit, domnia lui Solomon, 1Regi 1—11.....	10
II. Perioada celor celor două regate: 1 Regi 12—2 Regi 17.....	10
III. Perioda supraviețuirii regatului lui Iuda, 2 Regi 18—25.....	11
TEME TEOLOGICE PRINCIPALE.....	13

SUBIECTELE LECȚIILOR.....14

CARTEA 1 REGI: LECȚII ȘI TEME.....15

Ianuarie: Învață din domnia lui Solomon și a fiului său Roboam. .15

Februarie: Fii la înălțimea înaintașilor și caută voia Domnului. .15

Comentarii suplimentare în 1Regi.....15

1Regi 1. Abișag, sunamita, și complotul lui Adonia.....15

1Regi 2. Pedepsirea vrăjmașilor lui David.....16

1Regi 13. Soarta profetului din Iuda trimis la Betel.....17

1Regi 14. Pedepsirea lui Ieroboam și decăderea lui Roboam.....19

1Regi 15-16 Familia lui Ieroboam și a lui Bașa, regele Omri.....20

1Regi 19. Persecutarea lui Ilie, întâlnirea cu Domnul.....21

1Regi 20. Ahab și războaiele, tentația planurilor omenești.....22

CARTEA 2 REGI: LECȚII ȘI TEME.....23

Martie: Dă o mărturie bună în mijlocul unei lumi degradate.....23

Aprilie: Înțelege nevoia reformei spirituale.....23

Comentarii suplimentare în 2Regi.....23

2Regi 1. Ilie și Moartea lui Ahazia.....23

2Regi 3. Iosafat, Ioram, Elisei și înfrângerea moabiților.....24

2Regi 5. Vindicarea generalului sirian Naaman.....24

2Regi 6. Elisei și capturarea unei companii siriene în Samaria.....25

2Regi 7. Înfrângerea Sirienilor și credința în Domnul.....27

2Regi 8. Elisei și Ben-Hadad, ungerea lui Hazael.....28

2Regi 9. Elisei, Iehu și pedepsirea lui Ioram, Ahazia și Izabela.....30

2Regi 11. Atalia și începutul domniei lui Ioas.....30

2Regi 13. Ioas și Ioahaz, Elisei și săgețile. Moartea lui Elisei.....31

2Regi 14. Ioas, Amația, și noul Ieroboam. Iona.....32

2Regi 15. Încheierea dinastiei lui Iehu, x4 generații.....33

2Regi 18-19. Ezechia și asediul asirian asupra Ierusalimului.....34

2Regi 21. Manase, domnitorul cel rău din Iuda, și Amon, fiul său.....34

PARTEA 2A: GHID DE STUDIU.....36

IANUARIE.....36

5, 1Regi 1-4, Cere Domnului înțelepciune, 3:1-14, 3:28.....36

12, 5-9, Ai grijă de Casa Domnului, 8:22-54, 9:1-9.....38

19, 10-11, Aduă credințioșia la înțelepciune, 11:1-14.....40

26, 12-14, <i>Ferește-te de mândrie</i> , 12:1-16, 14:1-17.....	42
FEBRUARIE.....	44
2, 15, <i>Abiam și Asa: Modelul părinților</i> , 15:1-24; 15:4-5.....	44
9, 16-18, <i>Ahab-Ilie: Confruntă răutatea</i> , 17:1-7, 18:1-39, 18:21. .	46
16, 19-21, <i>Ferește-te de invidie</i> , 21:1-29, 21:28-29.....	48
23, 22, <i>Iosafat: nu te alia cu cei răi</i> , 22:2-49, 22:7-8.....	50
MARTIE.....	52
2, 2Regi 1-2, <i>Ilie și Elisei: Fă ucenici</i> , 2:1-25, 2:9-10.....	52
9, 3-7, <i>Încrede-te în Domnul, în dificultăți</i> : 4:1-44, 4:43-44.....	54
16, 8-11, 16, 8-11, <i>Apără sfințenia</i> , 10:15-36, 10:30-31,.....	56
2, 12-15, <i>Ioas: Fii perseverent în facerea binelui</i> , 12:1-21; 12:2. .	58
30, 16-17, <i>Ferește-te de modelele păgâne</i> , 16:1-20, 17:18-21.....	60
APRILIE.....	62
6, 18-20, <i>Ezechia: Folosește harul Domnului</i> , 20:1-21, 20:5.....	62
13, <i>Urmează-l pe Împăratul Hristos: Matei</i> 27:11-38, 27:37.....	64
20, 21-23, <i>Iosia: Temelia Scripturii</i> , 22:1-20, 23:1-15, 22:19.....	66
27, 24-25, <i>Plata păcatului este robia</i> , 25:1-30, 24:13-14.....	68

VALORILE ÎMPĂRĂȚIEI LUI DUMNEZEU ÎN ISTORIA ÎMPĂRAȚILOR LUI ISRAEL ȘI IUDA

Ghid de studiu biblic în cărțile 1-2 Regi

Pastor Octavian D. Baban

Partea 1a: Prezentare

Cărțile 1-2 Regi constituie o istorie a regilor lui Israel prezentată ca o meditație asupra soartei poporului și a felului în care aceasta se leagă de caracterul și soarta conducătorilor săi. În 1-2 Regi istoria poporului nu încearcă să acopere și domniile lui Saul și David, cum se întâmplă în 1-2 Samuel și 1-2 Cronici, ci urmează o cale diferită: astfel, 1 Regi începe cu încheierea timpului de glorie ale lui Israel sub David și cu înscăunarea lui Solomon. De fapt, în vechime 1-2 Samuel și 1 Regi făceau un corp comun și în ele se prezintă, global, o istorie succintă și teologică a regilor lui Israel. Perioada acoperită de 1-2 Regi este de aproape 400 de ani, de la înscăunarea lui Solomon, la eliberarea lui Ioiachin în anul 37 al robiei babiloniene a lui Iuda, în 561 î.H.¹

Începuturile domniei strălucite a lui Solomon nu sunt lipsite de emoții și încurcături, chiar de violență, dar împărăția se stabilizează repede și în continuare putem citi unele din cele mai frumoase pagini din istoria Israelului (înțelepciunea și judecățile lui Solomon, construcția Templului din Ierusalim, dedicarea lui, etc.). Încet însă se strecoară și se dezvoltă neascultarea acestui rege care se transmite în popor și care, în urma multor căsătorii cu prințese păgâne, din multe popoare, creează o clasă conducătoare ciudată, cosmopolită, care de formă se închină Dumnezeului adevărat, dar în practică își permite mulți alți zei și multe obiceiuri păgâne, ca o formă de emancipare culturală și politică. Această emancipare înseamnă, de fapt, o depărtare de Dumnezeu și de legile sale de pe Sinai și începutul instabilității politice, a persecuțiilor mascate sau pe față, a disprețului și urii.

În cele din urmă se ajunge la o criză uriașă a neascultării și mândriei, iar statul unitar se rupe în două sub Roboam, fiul lui Solomon și al unei prințese amonite, Naama (Iuda, rămâne sub dinastia lui David, iar Israelul de nord, zece seminții, trece sub conducerea lui

¹ Ernst Aebi, *Scurtă Introducere Biblică* (Lumina Lumii, 1988), 39-43.

Ieroboam, un căpitan destoinic al lui Solomon). Credința în Dumnezeu a poporului, sfințenia zilnică și viața de închinare se deteriorează treptat, prin nenumărate oscilații, rătăcirii și reveniri cu pocăință la Domnul, urmate de alte rătăcirii, până când se ajunge la o depărtare majoră de Dumnezeu, prin idolatrie generală, care duce poporul în robia din Siria, pentru regatul lui Israel, și mai târziu în robia babiloniană, pentru regatul lui Iuda.

Cărțile își merită pe bună dreptate numele de 1-2 Regi pentru că se concentrează pe regii lui Israel și Iuda, în timp ce corespondentele lor din Vechiul Testament, anume 1-2 Cronici, își încep istoria mult mai devreme, cu date care încep din Geneza de la Adam, și continuă prin Avraam și ceilalți patriarhi, până în perioada judecătorilor, iar apoi până în perioada regilor, ajugând în final, este adevărat, tot la perioada robiei din Siria și, respectiv, Babilon. 1-2 Cronici au, astfel, o perspectivă mult mai largă, mai cuprinzătoare decât cea din 1-2 Regi. Spre deosebire de 1-2 Cronici însă cărțile 1-2 Regi conțin mult mai multe informații despre regi și profeții din timpul lor (detalii despre moartea lui David, despre domnia lui Solomon, despre lucrarea profeților Ilie și Elisei, profeți din Israel, etc.) și au precizări de tip profetic unitare, consecvente. 1-2 Cronici au înfățișarea unei compilații de surse, de arhive, cu multe detalii, pe când 1-2 Regi sunt o relatare mai strâns legată, cu evaluări mai precise și constante, în legătură cu decăderea popoarelor, în legătură cu valoarea ascultării de Domnul și consecințele neascultării de El.

Autorul și sursele cărților

Autorul cărților este foarte probabil un profet sau preot, din linia lui Samuel, care s-a implicat și în scrierea sau revizuirea cărților Iosua, Judecători, 1-2 Samuel, 1-2 Regi (limbajul din Judecători și 1-2 Samuel are multe în comun și cu cel din cartea Rut; teologia lui Samuel pare să fie adoptată în întregime și de autorul 1-2Regi și pune accentul pe ridicarea sau căderea națiunii în funcție de ascultarea ei de Dumnezeu)².

Se pare că autorul cărților 1-2 Regi a folosit și el mai multe surse, pentru că sunt menționate destul de des câteva arhive interesante, cum ar fi cronicile lui Solomon (1 Regi 11:41), cronicile regilor lui Israel (1 Regi 14:19; 2 Regi 1:18; etc.) și cronicile împăraților lui Iuda (1 Regi 14:29, 2 Regi 8:23, etc.). De câteva ori apare ca subiect de discuție sau sursă a Legii și cartea sau cărțile lui Moise (2 Regi 14:6, etc.). Numărul

² Paul R. House, *1, 2 Kings, An Exegetical and Theological Exposition of the Holy Scripture*, The New American Commentary, vol. 8 (Nashville, TN: Broadman & Holman, 1995), 38-39.

redus de surse lasă autorului o mai mare libertate de narațiune, așa încât mesajul teologic al cărților 1-2 Regi este bogat, mai ușor de urmărit, mai direct. Autorul se referă destul de des la aceste surse, lăsând, astfel la latitudinea cititorului să se informeze din ele cu privire la detalii. Acest lucru îi permite autorului să se concentreze pe prezentarea succintă și teologică a conținutului, cu accent pe ceea ce fiecare împărat a făcut bine sau rău înaintea lui Dumnezeu. Părerea generală este că 1-2 Regi sunt și istorie și teologie (proclamare a voiei Domnului) în același timp.

Având în vedere că ultimile versete din 2Regi vorbesc despre robia babiloniană a lui Iuda, iar sfârșitul captivității (538 îH) nu este amintit, este foarte posibil ca autorul să fie un preot sau profet care a trăit în timpul robiei babiloniene de 70 de ani (unele tradiții iudaice spun că autorul ar fi fost Ieremia, altele Ezra sau Ezechiel).

Prin contrast, 1-2 Cronici au o listă mai mare de arhive de referință și par să reprezinte un rezumat general al acestor cronici: cartea regilor lui Israel (1 Cron. 9:1; 2 Cron. 20:34; cf. 2 Cron. 33:18), cronicile regelui David (1 Cron. 27:24), cartea regilor lui Iuda sau a regilor lui Israel și Iuda (2 Cron. 16:11; 25:26; etc.), adăugiri la cartea regilor (2 Cron. 24:27); informații din cărțile lui Samuel (1 Cron. 29:29); Natan (1 Cron. 29:29; 2 Cron. 9:29); Gad (1 Cron. 29:29); Ahia din Șilo (2 Cron. 9:29); Iddo (2 Cron. 9:29; 12:15; etc.); Șemaia (2 Cron. 12:15); chiar și Isaia (2 Cron. 26:22); și alți profeți ori văzători (2 Cron. 33:19).³ Se observă că 1-2 Cronici folosesc și multe informații din Geneza, Exod, Numeri, Deuteronom, Judecători, Rut, Psalmi, Isaia, Ieremia, Plângeri și Zaharia, și chiar din 1-2 Regi³.

Din punct de vedere cronologic, cărțile 1-2 Regi acoperă următoarele perioade istorice⁴:

Domnia lui Solomon (970-930), peste întregul Israel	
Regii lui Iuda	Regii lui Israel
Roboam (930–913)	Ieroboam I (930–909)
Abia (913–910)	Nadab (909–908)
Asa (910–869)	Baeșa (908–885)
Co-regență (872–869)	Ela (885–884)
Iosafat (869–848)	Zimri (884)
Co-regență (853–848)	Tibni (884–880)

³ [J. Gregory, „1 Chronicles, 1 Kings, 2 Chronicles, 2 Kings”, Fuller Theological Seminary, Old Testament Writings](#), November 16, 2009.

⁴ Date preluate din House, 1-2 Kings.

Iehoram (848-841)	
Ahazia (841)	
Atalia (841-835)	Revoltă populară (884-880) ⁶¹
Ioas (835-796)	Omri (880-874)
	Ahab (874-853)
	Ahazia (853-852)
	Ioram (852-841)
Amația (796-767)	Iehu (841-814)
Co-regență (792-767) ⁶²	Iehoahaz (814-798)
Azaria/Ozia (767-740)	Ioas (798-782)
Co-regență (750-740)	Co-regență (793-782)
Iotam (740-731)	Ieroboam II (782-753)
Co-regență (735-731)	Zahariah (753-752)
Ahaz (731-715)	Șalum (752)
	Menahem (752-742)
Ezechia (715-687)	Pecahia (742-740)
Co-regență (697-687)	Peca (740-732) ⁶³
Manaseh (687-642)	Hosea (732-722)
Amon (642-640)	<i>În 722 Israelul a fost distrus de</i>
Iosia (640-609)	<i>Asiria</i>
Ioahaz (609)	
Ioiachim (609-598)	
Ioiachin (598-597)	
Zedechia (597-587) ⁶⁴	

Împărțirea cărților

Istoria din cele două volume acoperă aproape 400 de ani (973-561 îH). 1 Regi acoperă aproape un secol și jumătate, iar 2 Regi aproximativ trei secole. Narațiunea se poate împărți în trei mari părți:

- 1 Regi 1-11, Istoria Israelului unit, împărăția lui Solomon
- 1 Regi 12-2 Regi 17, Istoria sincronă a celor două regate, Israel și Iuda, până la înfrângerea lui Israel și captivitatea asiriană.
- 2 Regi 18-25 Decăderea treptată a regatului lui Iuda, până la înfrângerea sa și captivitatea babiloneană.

La începutul cărților, Solomon construiește Templul din Ierusalim, iar la sfârșitul cărții 2 Regi, Templul este distrus, iar poporul luat în captivitate în Babilon.

Pentru unii comentatori, în 1 Regi cuvântul cheie ar fi „divizare”, în timp ce pentru 2 Regi cuvântul cheie ar fi „deportare”, „exil”.⁵

Reluată mai pe larg, și cu focalizare pe succesiunea regilor, structura cărților 1-2 Regi arată astfel⁶:

I. Perioada regatului unit, domnia lui Solomon, 1Regi 1—11

A. Asigurarea succesiunii lui David, prin Solomon, 1:1—2:12

1. Problemele de sănătate ale lui David 1:1-4
2. Lovitura de stat a lui Adonia, 1:5-53
3. Intronarea lui Solomon, 2:1-9
4. Moartea lui David, 2:10-12

B. Începutul domniei lui Solomon, 2:13—4:34,

1. Măsuri juridice de început, 2:13-46
2. Cererea de înțelepciune de la Dumnezeu, cap. 3
3. Puterea politică a lui Solomon, cap. 4

C. Construcțiile lui Solomon, cap. 5—8

1. Pregătirile, cap. 5
2. Construirea Templului, cap. 6
3. Palatul lui Solomon, 7:1-12
4. Echiparea Templului, 7:13-51
5. Dedicarea Templului, 8

D. Sfârșitul domniei lui Solomon, cap. 9—11

1. Legământul Domnului, 9:1-9
2. Binecuvântările Domnului, 9:10-28
3. Măreția lui Solomon, cap. 10
4. Neascultarea lui Solomon, cap. 11

II. Perioada celor două regate, Israel și Iuda: 1 Regi 12—2 Regi 17

A. Prima perioadă de vrăjmășie dintre Iuda - Israel, 12:1—16:28

1. Despărțirea regatelor, 12:1-24
2. Domnia rea a lui Ieroboam în Israel, 12:25—14:20
3. Domnia rea a lui Roboam în Iuda, 14:21-31
4. Domnia rea a lui Abia în Iuda, 15:1-8
5. Domnia bună a lui Asa în Iuda, 15:9-24
6. Domnia rea a lui Nadab în Israel, 15:25-32
7. Domnia rea a lui Baeșa în Israel, 15:33—16:7

⁵ Aebi, *Scurtă Introducere*, 41.

⁶ Construită pe baza structurii lui Th.L. Constable, *Expository Notes on 1-2 Kings*, www.soniclight.com, October 2016.

8. Domnia rea a lui Elah în Israel 16:8-14
9. Domnia rea a lui Zimri în Israel, 16:15-20
10. Domnia rea a lui Omri în Israel, 16:21-28

B. Perioada de alianțe între Iuda – Israel, 1 Regi 16:29—2 Regi 9:29

1. Domnia rea a lui Ahab în Israel, 16:29—22:40
2. Domnia bună a lui Iosafat în Iuda, 22:41-50
3. Domnia rea a lui Ahazia în Israel, 1 Regi 22:51—2 Regi 1:18
4. Domnia rea a lui Ioram în Israel, 2:1—8:15
5. Domnia rea a lui Ioram în Iuda, 8:16-24
6. Domnia rea a lui Ahazia în Iuda 8:25—9:29

[Aceasta este și perioada profeților Ilie și Elisei, 1 Regi 17 – 2 Regi 9]

C. A doua perioadă de vrăjmășie dintre Iuda – Israel, 9:30—17:41

1. Domnia rea a lui Iehu în Israel, 9:30—10:36
2. Domnia rea a Ataliei în Iuda, 11:1-20
3. Domnia bună a lui Ioas în Iuda, fiul lui Ahazia, 11:21—12:21
4. Domnia rea a lui Ioahaz, fiul lui Iehu, în Israel, 13:1-9
5. Domnia rea a lui Ioas, fiul lui Ioahaz, în Israel 13:10-25
6. Domnia bună a lui Amația, în Iuda 14:1-22
7. Domnia rea a lui Ieroboam II, în Israel 14:23-29
8. Domnia bună a lui Azaria în Iuda, 15:1-7
9. Domnia rea a lui Zaharia în Israel 15:8-12
10. Domnia rea a lui Șalum în Israel 15:13-16
11. Domnia rea a lui Menahem în Israel 15:17-22
12. Domnia rea a lui Pecahia în Israel 15:23-26
13. Domnia rea a lui Pecah în Israel 15:27-31
14. Domnia bună a lui Iotam în Iuda 15:32-38
15. Domnia rea a lui Ahaz în Iuda, cap. 16
16. Domnia rea a lui Osea în Israel, 17:1-6
17. Intrarea în robie a regatului lui Israel, în Asiria, 17:7-41

III. Perioada supraviețuirii regatului lui Iuda, 2 Regi 18—25

A. Domnia bună a lui Ezechia, cap. 18—20

1. Caracterul bun al lui Ezechia, 18:1-12
2. Provocarea lui Senaherib, 18:13-37
3. Încurajarea Domnului 19:1-13
4. Rugăciunea lui Ezechia, 19:14-19
5. Răspunsul Domnului, 19:20-37
6. Boala și însănătoșirea lui Ezechia, 20:1-11
7. Profeția despre captivitatea babiloneană, 20:12-19

8. Moartea lui Ezechia, 20:20-21

B. Domnia rea a lui Manase, 21:1-18

C. Domnia rea a lui Amon, 21:19-26

D. Domnia bună a lui Iosia, 22:1—23:30

1. Caracterul bun al lui Iosia, 22:1-2

2. Reformele lui Iosia, 22:3—23:27

3. Moartea lui Iosia, 23:28-30

E. Domnia rea a lui Iehoahaz, 23:31-35

F. Domnia rea a lui Ioiachim, 23:36—24:7

G. Domnia rea a lui Ioiachin, 24:8-17

H. Domnia rea a lui Zedekia, 24:18—25:7

I. Intrarea în robie a regatului lui, Iuda, în Babilon, 25:8-30

În mod interesant, secțiunea 1 Regi 17 – 2 Regi 9, care corespunde perioadei de alianțe între Iuda și Israel și domniilor lui Ahab în Israel, 16:29—22:40, a lui Iosafat în Iuda, 22:41-50, a lui Ahazia în Israel, 1 Regi 22:51—2 Regi 1:18, a lui Ioram în Israel, 2:1—8:15, a lui Ioram în Iuda, 8:16-24, și a lui Ahazia în Iuda 8:25—9:29, ar putea foarte bine să fie descrisă și ca o secțiune dedicată celor doi profeți faimoși din Israel, Ilie și Elisei, mentor și ucenic, prin care Domnul a adus o mărturie deosebit de puternică în poporul său, dar pe ansamblu, rămasă, fără efecte durabile.

Slujirea lui Ilie se încheie cu răpirea la cer a profetului ceva ce nu s-a mai întâmplat în istorie decât cu Enoh (Geneza 5:24, Evrei 11:5) și de fapt, în toată istoria cunoscută. Ilie rămâne omul paradigmatic pentru venirea lui Mesia, fiind anunțat în Maleahi 4:1-6, făcând parte din predicarea lui Isus (care îl identifică pe Ioan Botezătorul cu „Ilie, care trebuia să vină”, Matei 11:14), și fiind identificat cu Isus de către popor (Marcu 8:28, Matei 16:14, Isus este asemănat cu Ilie sau Ieremia). De asemenea, conform Noului Testament el participă împreună cu Moise, la întâlnirea cu Isus de pe muntele Schimbării la față (Luca 9:33, etc). În aceste situații se vede foarte clar joncțiunea profetică între 1-2 Regi și Noul Testament, între mesajul profetic al acestor două cărți și învățătura lui Hristos.

Dintre profeții biblice, cu cărți în Vechiul Testament, în timpul evenimentelor din 1-2 Regi, în Israel au activat Osea, Amos, și Iona, iar în Iuda au fost Isaia, Ieremia, Mica, Naum, Habacuc și Țefania.

Teme teologice principale

Se poate observa că în vizorul autorului intră caracterul și domnia regilor din Israel și Iuda, împreună cu reacțiile și ecoul acestora în popor. Autorul nu face analize politice sau sociale, doar observații scurte din când în când. În primul rând este interesat de ascultarea de Dumnezeu a regelui și a poporului său, și de efectele neascultării. Se poate observa că în Iuda au fost împărați cu domnii bune sau rele, dar în Israel toți împărații au avut domnii rele, în neascultare de Dumnezeu.

Pe parcursul prezentării regilor apar de mai multe ori caracterizări de bine sau rău de felul „a făcut ce este plăcut înaintea Domnului”, sau „a făcut ce este rău înaintea Domnului”, care arată care este reperul major în viața oamenilor: ceea ce faci înaintea Domnului. Adesea se fac comparații cu părinții și mai ales cu strămoșul celor mai mulți, David, care a ascultat de Dumnezeu, sau Ieroboam, care a condus poporul în idolatrie: a umblat pe calea tatălui său și a făcut bine sau rău, ca tatăl său, etc. De exemplu, 1 Regi 22. 43. „El (Iosafat) a umblat în toată calea tatălui său, Asa, și nu s-a abătut deloc de la ea, făcând ce este plăcut înaintea Domnului.” Sau, 1 Regi 22.53 „El (Ahazia) a făcut ce este rău înaintea Domnului și a umblat în calea tatălui său și în calea mamei sale și în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască. 53. A slujit lui Baal și s-a închinat înaintea lui și a mâniat pe Domnul Dumnezeu lui Israel, cum făcuse și tatăl său.” Alte expresii asociate sunt: tronul tatălui său, calea tatălui său, calea tatălui său și a mamei sale, Domnul Dumnezeul tatălui său, etc.

În felul acesta, 1-2 Regi este și o carte a familiei, a educației, a mentorării în familie: copiii vor urma foarte probabil modelul mamei și tatălui lor, în ascultare de Domnul, sau în imoralitate și necredință. 1-2 Regi pune foarte acut problema modelului lăsat și urmat de la o generație la alta. Părinții și bunicii din 1-2 Regi au o influență covârșitoare asupra copiilor.

De vreme ce ascultarea de Domnul este un factor atât de important pentru viața poporului și a conducătorilor săi, se poate observa că 1-2 Regi continuă teologia alegerilor și a consecințelor, a binecuvântărilor și a blestemelor care este atât de clar prezentă în cartea Deuteronom (cf. Deuteronom 28: rămânerea și prosperitatea în țară depind de ascultarea de Dumnezeu).

Între temele majore se află și tema cercetării poporului prin profeți, prin Ilie și Elisei în mod deosebit, din Israel, dar și prin alții cum ar fi: Natan (Israel, regatul unit), Ahia (Israel, regatul unit), profetul anonim din Iuda ucis de leu în Israel și profetul anonim bătrân; profetul Iehu, fiul lui Hanani (Israel), profeții Domnului din Israel uciși de Izabela, soția lui Ahab; cei 100 de profeți scăpați de Obadia, într-o peșteră, pe

timpul lui Ilie (Israel) un profet anonim care îi profețește lui Ahab despre Ben-Hadad (în Israel), Mica, profetul cinstit, și Zedechia, profetul mincinos, de curte regală, ambii din Israel; mulți profeți falși, în Israel, alături de Zedechia; fii profeților de la școala lui Ilie și Elisei (în Israel); Iona, profetul lui Israel; profetul Isaia (din Iuda). De mai multe ori cele două cărți atrag atenția că Dumnezeu le-a vorbit des prin profeți, dar poporul nu a ascultat (2 Regi 17:13; 21:9-10; 24:2). Prezența profeților și lucrarea lor este de o importanță covârșitoare, pentru că Dumnezeu își face în continuare cunoscută voia și planurile, prin ei, binecuvântările și pedepsele. Totuși și această slujire este atinsă de păcat și minciună, mulți profeți buni ajungând să fie uciși în Israel, în timp ce apar, în loc, mulți profeți falși care aduceau doar un mesaj psihologic de încurajare și gândire pozitivă, nimic cu adevărat adevărat, limpede și aducător de viață – sau de mustrare – din partea Domnului.

Tema întrebării lui Dumnezeu despre viitor, despre viață și moarte apare des în 1-2Regi, alături de subiectul consultării idolilor. În această privință, creștinii trebuie să înțeleagă că a consulta zodiacul în loc de a întreba pe Domnul, în rugăciune, este o acțiune păgână, care va aduce mai degrabă întuneric, decât lumină în viață.

Tema ieșirii din dificultăți prin alianțe politice, în loc de a cere ajutorul Domnului este și ea foarte prezentă. În legătură cu ea, se observă că împărații lui Iuda și-au făcut un obicei din a lua aurul și argintul Templului și a-l oferi Asiriei sau altor regi ca răscumpărare sau plată (bir) pentru pace. Prea adesea suntem și noi tentați să facem la fel, în loc să investim în lucrarea lui Dumnezeu, în Biserică.

Tema deteriorării ascultării de Dumnezeu când regii ajungeau în vârstă este o temă importantă, care dă de gândit. Ceva se poate strica în caracterul omului în vârstă: poate deveni legalist, aspru, neascultător de Dumnezeu, neîncrezător în Dumnezeu. Defectele netratate ale tinereții pot ajunge tirani neîndurători la bătrânețe.

Tema vulnerabilității la mândrie și succes, apare și ea, des, în 1-2Regi. Conducătorii se bucură să aibă succes, dar adesea își pierd simțul proporției și al credincioșiei în această situație: vor să fie și preoți, nu doar regi, se apucă de atacat țări și armate mult mai mari, fără ajutorul Domnului, se laudă cu bogățiile lor, încheie alianțe politice fără să îl consulte pe Dumnezeu.

Subiectele lecțiilor

În lunile ianuarie – februarie vom privi la cartea 1 Regi, iar în lunile martie – aprilie, vom studia cartea 2 Regi. În general, studiul se concentrează pe modelele regilor buni, pe modelele vieților lui Ilie și

Elisei, și numai în câteva cazuri se discută și exemplul rău a câtorva regi care nu l-au ascultat pe Dumnezeu și au condus poporul în idolatrie. Studiul cuprinde însă și o secțiune suplimentară de comentariu asupra capitolelor care nu au fost prinse în studiul lecțiilor, dar, sunt incluse, bineînțeles, în planul de lectură săptămânală.

Cartea 1 Regi: lecții și teme

Ianuarie: Învăță din domnia lui Solomon și a fiului său Roboam

5, 1Regi 1-4 Cere Domnului înțelepciune, 3:1-14, 3:28
 12, 5-9, Ai grijă de Casa Domnului, 8:22-54, 9:1-9
 29, 10-11, Adaugă credințioșia la înțelepciune, 11:1-14
 26, 12-14, Ferește-te de mândrie, 12:1-16, 14:1-17

Februarie: Fii la înălțimea înaintașilor și caută voia Domnului

2, 15, Abiam și Asa: Exemplul înaintașilor credincioși, 15:1-24; 15:4-5
 9, 16-18, Ahab și Ilie: Fii gata să confrunți răutatea, 17:1-7, 18:1-39, 18:21
 16, 19-21, Ferește-te de invidie, 21:1-29, 21:28-29
 23, 22, Iosafat: nu te alia cu cei răi, 22:2-49, 22:7-8

Comentarii suplimentare în 1Regi

Pe lângă temele studiate în lecțiile biblice din 1Regi, pe lunile ianuarie – februarie, au rămas și câteva capitole neaprofundate, dar prezente în lectura săptămânală, care au teme importante. Aceste capitole vor fi trecute în revistă, pe scurt, pentru a putea învăța din ele mesajul Domnului pentru noi.

1REGI 1. ABIȘAG, SUNAMITA, ȘI COMLOTUL LUI ADONIA.

Sfârșitul vieții lui David nu a fost unul lipsit de emoții sau de încercări. 1Regi 1 atrage atenția asupra unor detalii importante ale acestei perioade din viața împăratului lui Israel. Mai întâi se observă că, după păcatul săvârșit cu Batșeba, urmat de uciderea deghizată a lui Urie, soțul ei, David a fost smerit înaintea Domnului, ca să nu mai fie condus de poftă nestăpânite. Conform învățăturii rabinice, David nu a abuzat de prezența îngrijitoare sale tinere Abișag, sunamita, propusă de consilierii săi de stat ca să-i fie un fel de asistentă personală, ci a rămas credincios soției sale, Batșeba (vezi 1Regi 1:15-16). David a respectat persoanele de lângă el și a mers cu demnitate pe drumul vieții sale. Nu mulți oameni ar fi făcut așa ceva. Se poate spune că stăpânirea de sine

de care a dat dovadă David arată o noblețe sufletească și dovedește pocăința lui, cât și hotărârea de a-i da glorie Domnului printr-o viață etică până la sfârșit.

A doua provocare de final de viață este complotul neașteptat al lui Adonia, fiul său și al lui Ioab, ministrul forțelor armate, împreună cu preotul Abiatar, de a forța întronarea lui Adonia și preluarea puterii de stat. Acesta este cel de al doilea complot regal intra-monarhic, după complotul mai timpuriu al lui Absalom, fratele vitreg al lui Adonia (mama lui Adonia era Haddith, iar mama lui Absalom era Maaca).

Scriptura face o subliniere interesantă: Adonia a inițiat complotul din cauza mândriei. Credea probabil că, potrivit vârstei - și frumuseții, el trebuia să succeadă la tron, ca rege. De asemenea, nu era dispus să respecte promisiunea profetică a lui Dumnezeu că Solomon va fi rege (1Regi 2:13-25).

Apoi, fusese și o problemă de educație la mijloc: David, tatăl său, nu îl muștrase niciodată. Lipsa de autoritate a tatălui și lipsa de certare sau muștrare a fiilor, va conduce la manifestări neașteptate, negative. Persistența în a da copilului tot ce dorește, fără refuz, este considerată benefică în unele cercuri, dar se pare că va conduce în final la un caracter capricios, lipsit de obiectivitate, de disciplină. Probabil că Adonia și-a spus că David îi va îngădui și această contestare a domniei lui Solomon, și că îl va lăsa fără muștrare să facă ce dorește.

Când se vedește complotul, Natan, profetul, o anunță pe Batșeba și amândoi merg în audiență la David, pentru a-l avertiza și pentru a-i aduce aminte de promisiunile Domnului și ale împăratului cu privire la Solomon. Este important să vedem că David acționează prompt, cu luciditate, conform mandatului pe care i l-a dat Dumnezeu. David a rămas același om de acțiune și de credincioșie pe care îl cunoaștem din restul Scripturii. David organizează rapid o festivitate fastuoasă și deschisă de întronare a lui Solomon și pune astfel, capăt disputei dinastice.

Rămâne, totuși, un lucru interesant de observat: bătrânețea nu este o vârstă scutită de încercări și provocări. Profetul Daniel a trebuit să treacă prin acuzații false și prin groapa cu lei, pe când avea aproape 75 de ani, David are aproape aceeași vârstă când trece prin aceste dificultăți. Iov era un om matur, cu copii mari, atunci când a fost încercat. Chiar dacă treci prin încercări spre sfârșitul vieții, trebuie să rămâi credincios. Vei vedea că Domnul te însoțește prin toate situațiile dificile și te conduce spre o mărturie bună a vieții.

1REGI 2. PEDEPSIREA VRĂJMAȘILOR LUI DAVID

Începutul domniei lui Solomon este legat de mărturisirile lui David și de sarcina primită de a-i pedepsi pe cei care au fost nedrepti, în timpul

domniei lui David. Printre ei, Ioab, pe care David nu l-a putut înlătura pentru că era prea puternic, și Șimei, pe care David a evitat să îi judece pentru trădarea și răutatea lor, pentru că erau vremuri grele, de restriște. De asemenea, David îi lasă cuvânt lui Solomon să îl răsplătească pe Barzilai, Galaaditul, care îl ajutase cu drag și credincioșie, pe vremea fugii de armatele lui Absalom.

Desigur, aici apar mai multe probleme. De exemplu, era corect ca David să îi transmită lui Solomon astfel de cereri de pedepsire? De ce nu i-a pedepsit el pe acești oameni în timpul vieții sale? Sau, poate, îi atrage atenția că acești oameni erau posibile surse de probleme, de trădare, de uneltiri.

Pedepsirea acestor vinovați îl scot în evidență pe Benaia, fiul lui Iehoiada, militarul de încredere al lui Solomon. De asemenea, se văd și înțelepciunea lui Solomon și curajul lui, din felul în care îl pedepsește pe Ioab și pe Șimei, la fiecare ținând cont de caracterul dovedit: Ioab a ucis oameni drepti și a fost răzbunător, neținând seama de nici o circumstanță mai deosebită. El a fost atunci ucis chiar dacă s-a apucat de coarnele altarului, sperând ca locul și obiectul sfânt să îl protejeze. Pe Șimei îl pedepsește Solomon printr-o poruncă de domiciliu forțat, care pune în evidență servilismul lui Șimei, pe deoparte, precum și disprețul său față de lege. La acestea se adaugă și pedepsirea lui Adonia, propriul frate, după ce acesta o cere în căsătorie, de la Solomon, pe Ahișag. Practic, după încercarea de lovitură de stat de mai înainte, această cerere indică o nouă încercare, mai subtilă acum, în aceeași direcție. Adonia cel mai experimentat, încerca să îl ducă cu vorba pe Solomon cel tânăr și fără experiență. Ahișag, frumoasa îngrijitoare a bătrânului David, pusă în această slujbă de sfetniciei și mediciei lui David, era un simbol al regalității davidice, iar Adonia, ar fi dorit să dea o lovitură de imagine beneficiind de această moștenire de la tatăl său, precum și de informațiile de curte pe care Ahișag le cunoștea, fără să vrea, prin chiar slujba ei. Dintr-o asemenea poziție, nu după mult timp mai putea încerca o preluare a tronului.

Transferul puterii de la David la Solomon, este astfel, clar, dar nu lipsit de dificultăți. Textul biblic ne arată că nedreptatea, trădarea, necredincioșia nu vor trece nepedepsite, chiar dacă pedeapsa vine abia la sfârșitul vieții. De asemenea, arată că bunătatea și credincioșia vor fi răsplătite, în vreme ce viclenia, loviturile de imagine și uneltirile vor fi expuse. De asemenea, se vede că tânărul Solomon era un conducător de nădejde, chiar dacă nu avea multă experiență. În plus, el era ajutat de oameni de nădejde. Într-un fel, începutul domniei lui Solomon arată și importanța echipei de conducere.

Din păcate, pedepsirea adversarilor tatălui a devenit un obicei în Israel și Iuda așa cum se va vedea la regii acestor țări.

1REGI 13. SOARTA PROFETULUI DIN IUDA TRIMIS LA BETEL

Altarul construit de Ieroboam în Betel este judecat de un profet venit din Iuda, care rostește un blestem asupra altarului și apoi pleacă pe alt drum, acasă. Totuși, deși la început a ascultat de porunca de a nu se opri nicăieri pe drum și de a nu accepta masa și ospitalitatea nimănui până nu se întoarce acasă, el cade în greșeala de a găzdui la un alt profet, din Israel, și își pierde viața din cauza aceasta. Soarta profetului care este pedepsit și moare ucis de un leu este un eveniment greu de înțeles, care merită toată atenția.

Mai întâi să observăm judecata altarului și soarta lui Ieroboam. Altarul nelegitim din Betel este judecat exact în momentul când Ieroboam aducea jertfă, iar semnul dat de profet se împlinește: altarul se despică în două și cenușa se scurge pe pământ. Ieroboam protestează ridicând mâna, dar aceasta i se usucă îndată. La rugăciunea profetului, mâna lui Ieroboam se vindecă, iar Ieroboam este gata să-i mulțumească invitându-l la masă și oferind găzduire. Profetul îl refuză din cauza poruncii Domnului de a se întoarce direct acasă, pe alt drum, fără găzduiri sau mese. Important este că, deși a fost confruntat cu un semn atât de puternic și o profeție atât de fermă, Ieroboam nu își schimbă viața, nici deciziile de închinare religioasă. Practic, el arată că avea o inimă împietrită deja. Inima împietrită nu mai reacționează la muștrări, profeții și semne de la Dumnezeu. Manifestă doar o amabilitate generală, în caz că a primit un dar, o favoare sau, de exemplu, o vindecare. Aceasta este o lecție pentru noi toți, ca să fim sensibili la muștrarea Domnului.

În al doilea rând, și poate cel mai interesant, se observă soarta profetului din Iuda. Profetul este un om sfânt și foarte principal. El rostește mesajul de judecată, dă semnul primit de la Domnul, se roagă pentru vindecarea lui Ieroboam și refuză ospitalitatea acestuia, ca să asculte de cuvântul Domnului. Tot așa, pleacă se întoarce pe alt drum înapoi în Iudeea, tot după cuvântul Domnului.

Situația se deteriorează însă în momentul în care intervine un profet local, din Betel, un om în vârstă. Acum apar două acțiuni greu de înțeles. În primul rând, profetul vârstnic îl invită pe cel tânăr la masă, sub pretextul că un înger al Domnului i-a vorbit să facă această invitație. De ce a făcut așa ceva, este o capcană?

Profetul tânăr acceptă, dar este pedepsit. Problema este că, dacă Domnul i-a vorbit profetului mai tânăr, atunci el nu trebuia să accepte nici-o invitație, chiar dacă venea sub pretextul unui mesaj din partea unui înger. Ne aducem atunci aminte de Galateni 1:8 „Dar, chiar dacă noi înșine sau un înger din cer ar veni să vă propovăduiască o Evanghelie deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema!” Pentru neascultarea sa, profetul din Iuda va fi întâlnit pe

drumul de întoarcere de un leu care îl va ucide. Pedepsa are origine divină, în chip limpede, pentru că leul nu îl mănâncă nici pe profet, nici pe măgarul pe care acesta îl călărea, ci rămâne lângă ei doi, ca de pază.

De ce, totuși, profetul în vârstă l-a pus la încercare pe profetul mai tânăr, cu un mesaj fals? Este limpede că profetul în vârstă l-a iubit, l-a jelit, l-a numit „frate”, l-a înmormântat cu cinste și i-a confirmat mesajul. Răspunsul ar fi că profetul în vârstă a făcut lucrul acesta deoarece așa i-a spus Dumnezeu. Aici se închide cercul: Domnul l-a pus la încercare pe profetul tânăr prin profetul în vârstă, și s-a văzut că în lucrarea Domnului nu trebuie să fii bun doar pe o porțiune, sau pentru o parte a lucrării, adică aproximativ bun, ci ascultător în mod exact și credincios până la detaliu și până la sfârșit. Situația celor două țări Iuda și Israel era foarte dificilă dacă până și profeții aveau probleme în a fi credincioși până la sfârșit față de Domnul. Prin comparație, cât de credincioși suntem noi, și cât de exacti, în zilele noastre?

1REGI 14. PEDEPSIREA LUI IEROBOAM ȘI DECĂDEREA LUI ROBOAM

Capitolul 14 relatează episodul morții lui Abiia, fiul lui Ieroboam, și tabloul de ansamblu al decăderii lui Roboam, fiul lui Solomon. Domnul îl judecă pe Ieroboam, lăsând să îi moară fiul bolnav, pe Abiia. Ieroboam o trimite pe soția lui ca, sub un nume fals, să întrebe pe profetul Ahia despre fiul său bolnav sau să ceară vindecare (una din temeale cărții, întrebările despre viață și moarte). Ahia este chiar profetul care, în tinerețea lui Ieroboam, îl anunțase pe acesta că Domnul îi va da zece seminții din Israel și va domni peste ele. Era deci persoana la care Ieroboam putea apela cu încredere, dar pe care nu l-a respectat așa cum se cuvenea.

Vizita este făcută pe ascuns, deghizat, ca să profite că Ahia era în vârstă și nu mai vedea. Domnul însă îl avertizează pe Ahia și îi dă un mesaj de mustrare și pedeapsă pentru Ieroboam: copilul nu va supraviețui bolii. Răutatea și inima împietrită se pedepsesc, Ieroboam ar fi putut fi o binecuvântare pentru Israel, dar a fost o pricină de păcătuire și încăpățănare în neascultare. Printre altele, se înțelege că la Domnul trebuie să vii deschis și cu pocăință, nu pe ascuns, ca la o ghicitoare, ca să afli viitorul, ci gata să faci voia Domnului.

Al doilea subiect al capitolului 14 este prezentarea pe scurt a domniei lui Roboam. Pasajul arată că mama lui Roboam era Naama, o prințesă amonită și lasă să se înțeleagă că de aici s-a tras și necredincioșia lui Roboam care se închină idolilor și a admis și sodomiți în țară. Pedepsa vine sub forma împărțirii țării în două, între Roboam (numele înseamnă: „cel ce își mărește poporul”) și Ieroboam (numele înseamnă: „cel ce mulțumește poporul mare”), dar și sub

forma atacului lui Faraon Șișac care jefuiește Templul și casa regală de tot aurul lui Solomon. Bineînțeles, Roboam nu se pocăiește, dar ca să salveze aparențele înlocuiește scuturile de aur ale gărzii palatului cu scuturi de aramă. De fapt, acest contrast este caracteristic și esențial pentru mesajul textului: de la aurul lui Solomon s-a ajuns la arama lui Roboam, pentru salvarea aparențelor, dar gloria binecuvântării s-a pierdut.

1REGI 15-16 FAMILIA LUI IEROBOAM ȘI A LUI BAEȘA, REGELE OMRI.

În lecția din 2 Februarie, studiul pe capitolul 15 s-a concentrat pe viața regilor Abiam și Asa, regi care s-au bucurat de binecuvântare, deși au avut și defecte. Au fost lăsate în afara lecției detaliile despre sfârșitul familiei lui Ieroboam și Baeșa. Astfel, Adab, fiul lui Ieroboam, a domnit doi ani în Israel și a fost apoi ucis de Baeșa, care i-a luat locul pe tronul țării. Baeșa a ucis toate rudele lui Ieroboam, familia (casa) acestuia pierind în mod trist, sub pedeapsa lui Dumnezeu.

Capitolul 16 arată că Dumnezeu îl pedepsește și pe Baeșa, prin Zimri, iar acesta, după o domnie de numai șapte zile, este și el ucis de Omri, care ajunge rege în Samaria (Zimri va rămâne în Israel simbolul slujitorului care își ucide stăpânul). Poporul a ajuns împărțit în două, jumătate îl susțineau pe Tibni ca împărat, iar cealaltă jumătate pe Omri. Pare să fie o dispută democratică, dar de fapt este un război civil, încheiat repede prin uciderea lui Tibni și instituirea domniei lui Omri. Din nefericire, Omri este și el un împărat rău, idolatru, chiar dacă era un administrator eficient, și la fel este și Ahab, fiul său, unul din cei mai răi împărați ai lui Israel (deși, se pare, era un bun politician). Țara a decăzut, deci, în mod dramatic, în totalitate, profund. Nimeni nu mai caută voia Domnului, toți domnitorii se înscăunează sau se înlătură prin crime și prin război fratricid. Tabloul este foarte trist și arată o mare asemănare cu țările și curțile regale păgâne.

În final, trebuie remarcate două lucruri. Autorul face o observație interesantă la sfârșitul capitolului, arătând în 16:4 că pe vremea lui Ahab, un anume Hiel din Betel a rezidit Ierihonul. În mod simbolic, a avut loc, deci, o renaștere a păgânismului, a împotrivirii față de Dumnezeul Legii de pe Sinai. De aceea, se reintră în blestemul Canaanului: Hiel și familia lui intră sub blestemul lui Iosua asupra Ierihonului și asupra celor care îl vor reconstrui. Țara intră sub blestemul canaanit. Necredința și neascultarea te pun sub blestemul și pedeapsa Domnului.

A doua observație este că în iureșul și vâltoarea acestor crime, extrem de respingătoare, Domnul execută și o judecată asupra excesului de zel. Adică, se folosește de unii pentru a-i pedepsi pe alții, dar îi judecă și pe aceștia din urmă pentru răutate și exces de zel, 16:7.

„Cuvântul Domnului vorbise prin prorocul Iehu, fiul lui Hanani, împotriva lui Baeșa și împotriva casei lui, pe de o parte pentru tot răul pe care-l făcuse sub ochii Domnului, mâniindu-L prin lucrul mâinilor lui și ajungând ca și casa lui Ieroboam, iar pe de alta pentru că lovise casa lui Ieroboam.”

Casa lui Ieroboam este lovită, dar și Baeșa este pedepsit, după aceea, pentru necredința lui proprie și pentru cruzime, pentru răutate și exces în această campanie de pedepsire. Aceasta ne aduce aminte de judecățile Domnului din Ezechiel, Isaia și alți profeți, unde Domnul se folosește de anumite popoare păgâne să pedepsească pe Israel și pe Iuda, dar le judecă apoi și pe acestea pentru cruzime. Proverbe 24:17 spune așa: „Nu te bucura de căderea vrăjmașului tău și să nu ți se înveselească inima când se poticnește el, 18. ca nu cumva Domnul să vadă, să nu-I placă și să-Și întoarcă mânia de la el.” Atitudinea creștinului, chiar și față de cel ce face răul și e pedepsit, trebuie să fie una de mijlocire și îndurare, de părere de rău, nu de satisfacție la gândul pedepsei meritate.

1REGI 19. PERSECUTAREA LUI ILIE, ÎNTÂLNIREA CU DOMNUL.

Acesta este unul din cele mai frumoase capitole din 1Regi, despre grija Domnului față de cei credincioși și, în același timp, despre natura ființei lui Dumnezeu, precum și despre suveranitatea sa în istorie și în programarea lucrării sale, peste veacuri, în ciuda vremurilor grele.

Pasajul rămâne unul de referință despre greutățile celui credincios în lume, precum și despre paza Domnului. În cazul lui Ilie, amenințările cu moartea ale reginei Izabela, soția lui Ahab, îl fac să se teamă și să-și dorească să moară. Era dezamăgit de poporul său, se simțea părăsit de Dumnezeu și credea că rolul vieții lui s-a sfârșit. Ilie stă sub un ienupăr în pustie și dorește să moară (19:4), amintind, într-un anume fel de dorința lui Iona de a muri, când stătea sub curcubeie și privea cetatea Ninive (Iona 4:8).

Răspunsul pe care i-l dă Dumnezeu este memorabil. Ilie este hrănit în pustiu de îngeri și după un drum lung ajunge la muntele Horeb, unde Domnul i se arată și îi vorbește. Mai întâi, este remarcabil că Dumnezeu nu i se descoperă lui Ilie nici în mijlocul furtunii care despică munții, nici în mijlocul cutremului, nici în mijlocul focului care arde totul, ci se asociază cu un „susur blând și subțire”. În mijlocul necazului Dumnezeu este gata să îți vorbească cu un glas care dă mângâiere (este adevărat însă că, în cazul lui Iov, Dumnezeu i-a vorbit din mijlocul furtunii, Iov 38:1, dar și atunci a dat mângâiere, iertare, și har împreună cu mustrări).

Trebuie observate cele două direcții în care Dumnezeu îi poruncește acestui profet obosit de încercări și mărturie, ca să continue să lucreze

cu credință: a. În educație și slujire - îi spune să aleagă un ucenic care să îi fie succesor, să îl învețe credința și conducerea, anume pe Elisei; b. În domeniul relațiilor externe și interne, între liderii națiunilor, către care îi dă un mesaj profetic și misionar - îi spune, astfel, să ungă (să autorizeze) și să dea un mesaj de la Dumnezeu unui conducător sirian, Hazeel, ca să fie rege al Siriei (prin el Dumnezeu va pedepsi pe Israel și va distruge casa lui Ahab și Izabela); de asemenea, îi spune să ungă (să autorizeze) drept rege al Israelului pe Iehu, fiul lui Nimși, pentru că el urma să aducă pedepsirea celor răi, dinăuntrul națiunii, pedepsirea casei lui Ahab și a Izabelei. Dumnezeu îl încurajează pe Ilie și îi spune că mai are 7000 de bărbați credincioși în Israel, care nu s-au închinat lui Baal, deci, misiunea și mărturia lui Ilie nu a fost fără efect. Această întâmplare poate fi o mare încurajare pentru toți creștinii care aduc mărturie în situații dificile, în națiuni cu conducere abuzivă, care persecută Biserica.

Chemarea lui Elisei la slujire profetică (20:19-21), de la arat și boi, rămâne un model pentru mulți tineri capabili, și astăzi, să intre în ogorul Domnului și să o facă deplin dedicați. Elisei era eficient și serios în slujirile lui pământești și a fost eficient și serios și în slujba profetică.

1REGI 20. AHAB ȘI RĂZBOAIELE, TENTAȚIA PLANURILOR OMENEȘTI

Capitolul 20 îl prezintă pe Ahab aproape ca pe un împărat bun (deși nu este). Dumnezeu are grijă de poporul său și îl sprijină pe Ahab în lupta cu sirienii, ca să nu ajungă în robie. Ajutorul Domnului se vede prin mesajele profeților, prin revelarea unor planuri de luptă și prin binecuvântarea cu victorii. Imaginea emblematică a ajutorului lui Dumnezeu se vede în 20:27, în contrastul dintre armatele israelite și cele siriene: „Au tăbărât în fața lor, ca două turme mici de capre, pe când sirienii umpleau țara.” Dumnezeu confruntă teologia siriană și le dovedește că El este Dumnezeul întregului pământ, și al văilor, și al munților, și al câmpiilor.

Ahab însă strică seria victoriilor intervenind cu propria sa politică, deoarece el nu nimicește pe Ben-Hadad în luptă, ci preferă să facă un legământ de pace cu avantaje administrative și politice, dar care trăda planul lui Dumnezeu. Încrederea în politica omenească îl face să intre pe calea negocierilor diplomatice pierdute, pentru că în ciuda legămintelor încheiate, sirienii vor ataca din nou țara, în capitolul 21. În același timp, deciziile lui Ahab îl îndepărtează de Dumnezeu și îl fac să devină mândru împotriva judecăților Domnului.

În lupta cu păcatul, cu răutatea, cu ispitele, nu trebuie să te oprești la mijloc de drum, ci să duci victoria până la capăt. Gândește prin ochii

planului lui Dumnezeu, nu cu mintea care caută mereu avantaje omenești, de moment.

Cartea 2 Regi: lecții și teme

Martie: Dă o mărturie bună în mijlocul unei lumi degradate

2, 2Regi 1-2, Ilie și Elisei: Fă ucenici și transmite lucrarea, 2:1-25, 2:9-10
 9, 3-7, Încrede-te în Domnul, în dificultăți: 4:1-44, 4:43-44
 16, 8-11, Ferește-te de necredință și idolatrie, 9:1-37, 9:6-7
 2, 12-15, Ioas: Fii perseverent în facerea binelui! 12:1-21; 12:2
 30, 16-17, Ferește-te de modelele păgânești, 16:1-20, 17:18-21

Aprilie: Înțelege nevoia reformei spirituale

6, 18-20, Ezechia: Folosește înțelept harul Domnului, 18:1-21, 19:6-7
 13, Joia mare, Urmează pe Marele Împărat, Matei 27:11-38, 27:37
 20, 21-23, Iosia: Pune Scriptura la temelia vieții, 22:1-20, 23:3
 27, 24-25, Nu uita că plata păcatului este robia, 25:1-30, 24:13

Comentarii suplimentare în 2Regi

Pe lângă temele studiate în lecțiile biblice din 2Regi, pe lunile martie și aprilie, au rămas și câteva capitole neaprofundate, dar care fac parte din lectura săptămânală și au teme importante. Aceste capitole sunt trecute în revistă, pe scurt, în paragrafele următoare pentru a putea învăța din ele mesajul Domnului pentru noi.

2REGI 1. ILIE ȘI MOARTEA LUI AHAZIA.

Împărății lui Israel au dorit adesea să știe viitorul și în situații de boală și de primejdie de moarte au încercat să afle voia Domnului. (De exemplu, Ieroboam și soția lui l-au întrebat pe profetul Ahia despre supraviețuirea fiului lor; Ezechia l-a rugat pe Domnul, prin profetul Isaia să îi prelungească viața; Ben-Hadad l-a întrebat pe Elisei, etc.). Ahazia însă nu își propune să îl întrebe pe Dumnezeu, ci pe zeul Baal-zebub, zeul Ecronului (Baal-Zebub, Domnul Muștelor, adică al mizeriei și putregaiului, un nume dat, în cele din urmă, lui Satan însuși). Decizia lui este extrem de greșită.

Solii lui sunt întorși din drum de Ilie, cu un mesaj de mustrare pentru împărat. Hotărârea Domnului pentru rege va fi dată mai târziu și în esență este o hotărâre de moarte pentru Ahazia. Se pare însă că, deși era pe moarte, Ahazia a dorit să îl cheme la ordine pe Ilie, să-i

ceară socoteală că s-a implicat în toată acțiunea, și poate chiar să îl omoare. Ahazia trimite niște cete de soldați după Ilie, este deci o acțiune în forță. Capitolul include trei încercări de a-l aduce pe Ilie sub pază armată la palatul regal, iar primele două din ele se încheie cu moartea plutoanelor venite să îl aresteze, ucise prin coborârea unui foc din cer peste soldați. De abia la a treia încercare Dumnezeu îi permite lui Ilie să meargă cu ei, după ce comandantul plutonului își cere scuze că a venit cu forță militară și îl roagă să aibă îndurare de viața lui și a oamenilor care erau cu el (această rugămintă este și o asigurare de bune tratamente).

Istorisirea este o aplicație clară a poruncii din Deuteronom 18:10-12,

Să nu fie la tine nimeni care să-și treacă pe fiul sau pe fiica lui prin foc, nimeni care să aibă meșteșugul de ghicitor, de cititor în stele, de vestitor al viitorului, de vrăjitor, de descântător, nimeni care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile sau dau cu ghiocul, nimeni care să întrebe pe morți. Căci oricine face aceste lucruri este o urâciune înaintea Domnului și din pricina acestor lucruri va izgoni Domnul, Dumnezeul tău, pe aceste neamuri dinaintea ta.

2REGI 3. IOSAFAT, IORAM, ELISEI ȘI ÎNFRÂNGEREA MOABIȚILOR.

Episodul acestei bătălii a lui Iosafat și Ioram împotriva moabiților rămâne în memorie prin profețiile și judecățile date de Elisei. El le spune împăraților că Domnul le va da victoria, și că le va da și apă și hrană, căci era secetă. În același timp, Elisei nu pierde prilejul să îl mustre aspru pe Ioram, regele lui Israel, pentru idolatria lui.

Ce se vede bine, în același timp, este că Domnul a mai binecuvântat pentru o vreme pe Israel și Iuda cu victorii, dar, din nefericire, poporul și împărații săi s-au depărtat tot mai mult de Dumnezeu. Este bine să ne întoarcem la Domnul cât încă este îndurare și binecuvântare, fără să așteptăm pedeapsa.

Apoi, se observă în final felul în care regele Moabului a căutat să scape din înfrângere și de sub asediu. El și-a jertfit fiul lui Moloh, ca să capete ajutor spiritual și material și să scape, iar acțiunea aceasta a stârnit mânia și scârba poporului care era cu Iosafat și Ioram. Din păcate, un secol sau două mai târziu, regele Ahaz din Iuda își va trece și el, într-un scop asemănător, fiul prin foc, pentru Moloh, ca să scape de Asirieni și îl va mânia pe Dumnezeu pentru că a introdus acest obicei respingător în Iuda. Dacă oamenii nu veghează, ceea ce o generație găsește că este un păcat respingător, va ajunge în generațiile următoare să devină un act acceptabil, chiar și pentru împărați.

2REGI 5. VINDECAREA GENERALULUI SIRIAN NAAMAN

Întâmplarea cu vindecarea generalului sirian Naaman, conducătorul armatei lui Ben-Hadad, este, probabil, una din cele mai cunoscute istorisiri din Biblie. Pe deoparte, poate fi urmărită pocăința lui Naaman și întâlnirea lui cu Dumnezeu, rugăciunea și mijlocirea în timpul bolii, o temă care apare des în 1-2 Regi, deplasarea în Israel, schimbarea ideilor despre Dumnezeu și slujitorii săi, pocăința și ascultarea, vindecarea și recunoștința.

Pe ansamblu se observă însă că, și în mijlocul decăderii, Domnul vorbește popoarelor din jur prin Israel, în cazul acesta prin fata evreică luată prizonieră și ajunsă în casa lui Naaman ca roabă. De asemenea, Domnul se slăvește numele prin credințioșia și lucrarea deosebită a profetului Elisei, care nu acceptă daruri, ci acordă vindecarea prin răspunsul simplu al ascultării pline de credință în cuvântul Domnului. Contrar așteptării lui Naaman, Elisei nu îi răspunde printr-o procesiune sau închinare fastuoasă, ci îi dă un mesaj simplu, de ascultare. Se pare că Elisei i-a testat credința în acel moment (din fericire, lui Naaman îi aduc aminte proprii slujitori că e mai simplu și recomandabil să asculți cu credință, decât să fii mândru, încăpățânat și să aștepți intervenții pline de fast).

Din nefericire, se mai observă ceva, în finalul istorisirii, faptul că lăcomia și minciuna, necredințioșia, care deveniseră o obișnuință în Israelul de nord, și chiar și în Iuda, sunt atât de perverse încât se strecoară chiar și în casa profetului Elisei: Ghehazi, slujitorul său, pofteste după darurile lui Naaman și minte ca să le obțină. Ca urmare, lepra de care fusese vindecat Naaman se lipește de Ghehazi.

Importanța ascultării simple și a credinței în Dumnezeu reiese cu claritate din experiența lui Naaman. Se vede că Dumnezeu are grijă de toți oamenii și îi binecuvintează pe toți, dacă vin cu credință, fie ei evrei sau sirieni, sau din alt neam păgân. Este foarte interesant că Elisei îi acordă lui Naaman o dispensă specială: credința lui Naaman în Dumnezeu este dincolo de orice tăgadă, și i se permite să meargă cu împăratul Siriei în templul lui Rimon, atunci când împăratul Siriei se închina acolo, pentru că acel ritual era o datorie de serviciu pentru generalul Naaman. Gestul exterior în acest caz, nu conta, pentru că atitudinea inimii și credința dinăuntru contează. Acesta este un subiect interesant de meditație pentru creștinii care slujesc în funcții oficiale înalte.

2REGI 6. ELISEI ȘI CAPTURAREA UNEI COMPANII SIRIENE ÎN SAMARIA

Două întâmplări semnificative au loc în acest capitol, ajutorul dat de Elisei unui tânăr student la teologie și un episod interesant din campaniile militare ale lui Israel.

Prima întâmplare este o ilustrație a darului profetic și de minuni care îi fusese dat lui Elisei. În momentul în care toporișca unui profet care lucra la o cabană sau clădire din lemn pentru profeți, cu care să se dezvolte campusul școlii de teologie, sare din coadă și se pierde în lac, Elisei intervine și găsește capul de fier al toporiștii. Pe deoparte, se înțelege că Domnul poate interveni în orice situație, oricât de mică sau neobișnuită, pe de alta, se vede că în timpul lucrului pentru Domnul, pot apărea și accidente de felul acesta și putem primi și ajutor special. E un crâmpei scurt din viața la școala de teologi unde au lucrat Ilie și apoi, Elisei.

Profetul Elisei a participat, în mod interesant, la mai multe acțiuni militare. În cazul lui Iosafat, mai sus, în 2Regi 3, a profețit despre victoria împotriva Moabului și condițiile în care urma să fie obținută, despre binecuvântările Domnului peste Israel și Iuda. În cazul lui Naaman, Elisei a ajutat la vindecarea unui general sirian, dintr-o țară vrășmașă Israelului. În capitolul 6, este vorba efectiv de faptul că, printr-un dar anumit de la Domnul, Elisei obișnuia să afle prin Duhul unde dorește împăratul Siriei să dea luptele cu Israelul și îl anunță pe regele evreu din timp, ca să fie pregătit. Se înțelege că lucrul acesta s-a întâmplat suficient de des ca împăratul Siriei să se teamă și să suspecteze existența unui spion între consilierii săi.

Întâmplarea este importantă pentru că atrage atenția că un om al lui Dumnezeu ca Elisei, știa că existența noastră se desfășoară într-un plan mai larg, spiritual. Astfel, când sirienii trimit o companie militară să îl prindă pe Elisei, iar slujitorul lui Elisei se sperie, Elisei îi dă celebra replică: „El a răspuns: Nu te teme, căci mai mulți sunt cei cu noi decât cei cu ei. 17. Elisei s-a rugat și a zis: Doamne, deschide-i ochii să vadă. Și Domnul a deschis ochii slujitorului, care a văzut muntele plin de cai și de care de foc împrejurul lui Elisei” (6:16-17). Aceasta este o mare încurajare pentru toți credincioșii aflați în situații grele. Și unii misionari din istoria creștină au raportat experiențe asemănătoare, când ochii le-au fost deschiși ca să vadă îngerii care erau împrejurul lor și îi păzeau.

Apoi, apare o scenă uimitoare, ca în Star Wars. Dacă ochii unora pot fi deschiși să vadă armatele de îngeri, ochii sirienilor sunt orbiți ca să nu vadă că au ajuns la Elisei și vorbesc cu el, și să îl aresteze. Elisei le spune simplu „Nu este aceasta calea și nu este aceasta cetatea; veniți după mine, și vă voi duce la omul pe care-l căutați.” și îi duce în Samaria, unde li se deschid ochii, dar este prea târziu, pentru că sunt înconjurați de gărzile israelite. Mijloacele de control ale lui Dumnezeu asupra ființei umane sunt nemărginite: la turnul Babel s-au încurcat limbile, aici ochii unora sunt deschiși, iar ochii altora sunt orbiți, în altă parte mintea omului devine sălbatică (Nebucadnețar, în cartea lui

Daniel), etc. Viața pe care o trăim este un dar de la Domnul și trebuie să îi mulțumim și să o trăim așa cum îi place Lui.

Scena capturării companiei siriene este antologică, iar după ce au fost prinși împăratului lui Israel i se spune să le dea de mâncare și să îi trimită acasă, să nu-i ucidă, pentru că aceasta nu a fost o bătălie, ci o intervenție specială a lui Dumnezeu (controlul profeților lui Dumnezeu asupra soldaților vrăjmași se vede și aici, dar și în cazul lui Ilie, când detașamentele lui Ahazia sunt nimicite de foc din cer).

Finalul acestui capitol însă este trist, deoarece același împărat al lui Israel care a beneficiat de ajutorul Domnului prin Elisei, de atâtea ori, când ajunge să vadă din nou Samaria asediată de sirieni, jură să se răzbune pe Elisei și să îl ucidă, ca și cum Elisei ar fi de vină (poate că îl acuza pentru sfatul anterior de a-i lăsa pe sirieni să plece acasă, în loc să-i ucidă; oricum împăratul lui Israel pare destul de repede dispus să ucidă pe cineva, ori pe sirieni, ori pe Elisei, de aceea Elisei îl numește „fiu de ucigaș”). Ar fi fost mai bine să ceară ajutorul Domnului în timpul asediului, și izbăvirea lui, dar împăratul pare foarte depresiv. Lui îi este mult mai ușor să zică: „iată, răul acesta vine de la Domnul; ce mai am de nădăjduit de la Domnul?” decât să ceară efectiv ajutorul lui Dumnezeu în rugăciune. Pentru el, Domnul este doar o sursă de întâmplări rele, nu o stâncă de ajutor la nevoie. Aceasta este o gândire foarte negativă, chiar cu influențe demonice (Satan este cel care îi învață pe oameni în Eden să creadă că Dumnezeu le dorește răul).

2REGI 7. ÎNFRÂNGEREA SIRIENILOR ȘI CREDINȚA ÎN DOMNUL.

Lupta între credință și necredință, în legătură cu puterea Domnului de a ajuta la nevoie se vede clar și în capitolul 7. În continuarea istorisirii asediului sirian al Samariei, din capitolul 6, după ce regele lui Israel pare așa de dezamăgit, Elisei anunță că va veni izbăvirea din partea Domnului: fără nici o luptă, sirienii vor fi învinși, iar lipsurile și foametea vor înceta (din nou, Elisei este în centrul rezolvării unei situații militare). Profeția este atât de îndrăzneată încât ofițerul din garda regală o descrie ca incredibilă „Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?”. Răspunsul lui Elisei vine aspru, ca o judecată asupra necredinței ofițerului: „Vei vedea cu ochii tăi: dar tu nu vei mânca din ele”.

Ceea ce urmează se desfășoară ca într-un film de acțiune: patru leproși disperați de la poarta cetății pleacă la sirieni să ceară hrană, ca într-o expediție de sinucidere, ori vor muri, ori vor supraviețui. Între timp, Domnul făcuse ca toți sirienii să fugă din cauza unor zgomote și vuiet de armate multe care i-au speriat. Leproșii găsesc tabăra părăsită, mănâncă și beau, dosesc câtă pradă pot, pe urmă, din conștiință, dar și de teama de a fi pedepsiți îi anunță pe cei din cetate. Acestora nu le

vine să creadă, se tem de vreo ambuscadă și trimit cinci cai în recunoaștere, ca să vadă dacă vor fi sau nu atacați. Două care de luptă pleacă în recunoaștere, dar găsesc că toți sirienii au fugit, lăsând în spate tot felul de lucruri aruncate în grabă, de la Samaria până la Iordan. Drept urmare, toată cetatea se trezește că, din mijlocul sărăciei lucii și al foametei, au ajuns în plin belșug și petrecere. În timp ce toți dau buzna să ia fiecare cât poate, ofițerul din garda regală, care fusese desemnat între timp să păzească poarta, moare călcat în picioare de mulțimea agitată și, astfel, nu are parte de nimic din prada bogată.

În final, autorul reamintește cititorului de profeția lui Elisei și îndoielile ofițerului. Lecția este că nu trebuie să fii sceptic în fața promisiunilor Domnului. Ce a promis, El va face, chiar dacă pare de necrezut. Gândul acesta este foarte încurajator, dar reprezintă și o avertizare cu privire la necredință. Nu cumva și astăzi poporul Domnului ajunge să fie pesimist față de promisiunile lui Dumnezeu, negativist, depresiv? Așteaptă lucruri mari de la Dumnezeu, încearcă lucruri mari pentru Dumnezeu (William Carey).

2REGI 8. ELISEI ȘI BEN-HADAD, UNGEREA LUI HAZAEL.

Anvergura lucrării lui Elisei (precum și a lui Ilie), așa cum s-a văzut, a depășit granițele lui Israel și a inclus și statele dimprejur, și Siria. Ei acționau ca profeți ai Domnului cu responsabilități pentru întreaga regiune, nu doar pentru Israel.

În acest capitol, Elisei duce la îndeplinire a doua acțiune poruncită de Domnul către Ilie și lăsată ca moștenire lui Elisei, anume ungerea lui Hazael ca domn al Siriei, pentru ca din această poziție să îi pedepsească pe israeliți pentru idolatria lor (prima acțiune fusese chiar ungerea lui Elisei ca profet, și chemarea lui de la arat, la slujba Domnului).

Este interesant că Elisei s-a dus la Damasc, capitala Siriei, fără să se afle în nici o primejdie acolo – ceea ce înseamnă că era prețuit și în această cetate. În această situație se observă un contrast puternic între acțiunea regelui Ahazia, care a trimis mai devreme soli să îl întrebe pe Baalzebub dacă se va vindeca sau nu, și acțiunea aceasta a lui Ben-Hadad, care îl întreabă un profet al Domnului, Elisei, dacă va trăi ori nu. Oamenii din afara poporului lui Dumnezeu pot dovedi credință mai mare, uneori, decât a celor din poporul lui Dumnezeu.

Desigur, Elisei era la Damasc, în calitate de profet al lui Dumnezeu și știa și profeția pe care Dumnezeu l-a trimis să i-o aducă lui Hazael, guvernatorul Damascului. Elisei îi spune lui Hazael că va ajunge rege – și plânge, văzând prin credință ce dezastru va aduce el asupra lui Israel. Răspunsul lui Hazael arată însă că, într-adevăr, el era gata să facă aceste lucruri, pe care le considera „acțiuni mari”. Hazael era

guvernatorul Damascului și în cronicile asiriene el este numit „un nimeni”, nefiind de neam nobil. Chiar el se numește în text „robul tău, câinele acesta”.

Răspunsul cu privire la boala lui Ben=Hadad este însă unul din cele mai dificil de interpretat pasaje din 2Regi. La întrebarea lui Ben-Hadad, despre vindecare, Elisei îl privește ținută pe Hazael și îi spune să-i ducă răspunsul că va trăi, deși va muri. Textul poate fi înțeles și ca privire ținută a lui Hazael asupra lui Elisei („l-a privit ținută”, nu are vreun nume atașat, ci doar prenumele „el”), dar se consideră că Elisei a fost cel ce l-a privit intens pe Hazael și i-a făcut apoi o profeție.

Apoi, mai există o dificultate în textul vechi. Mesajul lui Elisei sună în evreiește astfel: „Du-te și spune nu însănătoșind te vei însănătoși”. Dar este un pic neclar, pentru că negația „nu” poate fi înțeleasă și ca pronume personal „el”, adică „Du-te și spune lui însănătoșind te vei însănătoși”. Dublarea verbului este o caracteristică a limbii ebraice (de exemplu, în Geneza 3:17, traducerea Cornilescu spune „din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit.”, dar în evreiește sună astfel „murind vei muri”). Rabinii preferă aici citirea a doua „Du-te și spune lui însănătoșind te vei însănătoși”.

Problema se pune așa, fie Elisei îi transmite lui Ben-Hadad un mesaj de sănătate, dar știe că va muri (atunci, decizia lui Elisei este discutabilă și include, chiar și în acest caz, o avertizare către Hazael), fie îl atenționează pe față pe Hazael că Ben-Hadad se poate însănătoși, dar, totuși, Elisei știe că Ben-Hadad va muri pentru că el, Hazael are gânduri ascunse și îl va ucide.

Se pare că Elisei a citit gândul lui Hazael de a-l ucide pe regele Ben-Hadad (2Regi 8:11 spune că „el” i-a pus peste față o învelitoare înmuiată în apă și a murit; pentru că textul ebraic menționează doar un prenume, este posibil să se traducă și că Ben-Hadad însuși a pus pe față sa o învelitoare udă și a murit, iar atunci ar fi o sinucidere; totuși, această variantă nu este foarte credibilă).

Privirea muștrătoare, ațintită intenționat de lui Elisei asupra lui Hazael, arată că i-a citit sufletul, dar nu a reușit să îl abată de la planurile sale crude. Probabil că, dacă Hazael aștepta, Ben-Hadad se vindeca de boala aceasta și ar fi murit altfel, mai târziu, lăsându-i tronul lui Hazael. Dar Hazael a fost gata să ajute el însuși profeția și să îl ucidă pe regele său, iar Elisei a văzut lucrul acesta pe fața lui Hazael (mai văzuse, de fapt, și crimele de război pe care avea să le facă împotriva lui Israel; este clar că Hazael era un om de o rară cruzime, iar uciderea lui Ben-Hadad era pentru el o decizie simplă de luat). Hazael era confruntat cu o decizie proprie crudă, păcătoasă, care îl ajuta în drumul spre ceea ce visase de mult timp, să ajungă împăratul

Siriei. Spre deosebire de el, regele David a așteptat ziua când Domnul l-a judecat pe Saul și nu a încercat să îl ucidă, chiar dacă Saul era vinovat în multe privințe. Regele David a avut o inimă aleasă, plăcută lui Dumnezeu.

Privind din perspectiva aceasta, când a fost confruntat cu profeția, Hazael și-a întărit și mai tare hotărârea ucigașă care i se citea pe față și l-a ucis pe Ben-Hadad, ca să îi ia tronul. Trebuie spus în această situație că, adesea, atunci când ești confruntat cu cuvântul lui Dumnezeu ai două posibilități: fie să îl primești cu pocăință și să îl ascuți, lasându-l să îți schimbe viața, fie să îl auzi și să-l respingi și să faci tot ce știi și vrei tu. Ambele îți vor modela caracterul și destinul. Hazael decide să ucidă ca să împlinească și să grăbească profeția, ceea ce, desigur, era profund respingător și, în același timp, prevestea cruzimea cu care va ataca și va uide poporul lui Israel. Doar un om cu o inimă de câine, cum singur se caracterizează el, în 8:13, putea face așa ceva. Iar profeția s-a împlinit, oricum.

Ben-Hadad a murit în 841 îH, iar Hazael a devenit rege conducând Siria între anii 841–801 îH, în timp ce în Israel au domnit Ioram, Iehu și Ioahaz, iar în Iuda, Ahazia, Atalia și Ioas.

2REGI 9. ELISEI, IEHU ȘI PEDEPSIREA LUI IORAM, AHAZIA ȘI IZABELA.

În acest capitol, Elisei duce la îndeplinire a treia acțiune poruncită de Domnul către Ilie și lăsată ca moștenire lui Elisei, anume ungerea lui Iehu ca domn al Israelului, pentru ca din această poziție să aducă pedeapsa asupra casei domnitoare a lui Ahab și a Izabelei, pentru idolatria lor.

Iehu este uns rege al Israelului în timp ce Ioram, regele Israelului și Ahazia, regele lui Iuda, se întorseseră de la lupta împotriva lui Hazael, regele Siriei, și se recuperau în cetatea Izreel. Dintr-un anume motiv, Elisei își trimite slujitorul și nu se duce în persoană să îl ungă pe Iehu ca rege.

După ungere și după ce este recunoscut și proclamat de căpeteniile militare ca rege, Iehu pleacă însoțit de ostași spre reședința regală, unde erau Ioram și Ahazia. În iureșul cailor („mână ca un nebun”) ajunge la Ioram și Ahazia, care sunt străpunși cu arcul și, apoi ajunge și la reședința Izabelei, care moare împinsă de la balcon de doi slujitori.

La fiecare execuție, Iehu își aduce aminte de cuvintele profetului Ilie. La moartea lui Ioram, își aduce aminte de crima lui Ahab împotriva lui Nabot și de judecata rostită de Ilie față de casa lui Ahab (9:26); la moartea Izabelei, la fel, își aduce aminte, iarăși de cuvintele și judecata lui Ilie asupra reginei (9:36–37). Generalul Iehu a stat lângă Ahab și a asistat la toate abuzurile acestuia, și a fost mereu de acord cu judecățile lui Ilie, dar nu a rostit nici un cuvânt, ca să nu își piardă

slujba. Acum era timpul ca revolta sa să aibe drum liber, conform judecăților Domnului.

Pe deoparte, metodele de pedepsire ale lui Iehu sunt aspre, asistăm la un adevărat război civil. Pe de altă parte, ele cântăresc destul de ușor în comparație cu crimele și nedreptățile și imoralitatea incalificabile în care au trăit acești regi înaintea lui. Lecția este aceasta: Dumnezeu de la cine dă mult, cere mult. Dăduse mult lui Israel, a avut așteptări mari de la ei, iar pedeapsa pentru idolatrie și răutate este pe măsura faptelor.

2REGI 11. ATALIA ȘI ÎNCEPUTUL DOMNIEI LUI IOAS.

Iosafat a fost un rege bun al lui Iuda, un reformator care a dus mai departe reformele lui Asa, dar a făcut o greșeală când s-a înrudit, pentru pace, cu regele rău al Israelului, Ahab (2 Cronici 21:6). Fiul lui Iosafat, din Iuda, pe nume Ioram, o luase ca soție pe Atalia, una din fetele lui Ahab, o femeie necredincioasă, păgână și gata să ucidă, la fel ca mama ei, Izabela. Atalia a fost mama regelui idolatru Ahazia, care a murit împreună cu Ioram, fiul lui Ahab, uchiși de Iehu (acest Ioram era unchiul lui Ahazia). Acum, după ce fiul Ataliei, Ahazia, a fost ucis de Iehu, această regină face un lucru incredibil: din răzbunare ea îi ucide pe toți cei din familia regală a lui Iuda, deși erau rudele ei, și se pune pe sine regină peste întregul regat al lui Iuda. Numai un copil nou-născut, Ioas, scapă ascuns de mătușa lui, Ioșeba, o soră a lui Ahazia – și cumnată a Ataliei; ea îl ascunde și pe copil și pe doica lui. Crima Ataliei a fost una odioasă și a fost aproape gata de a stinge tot neamul regal al lui David. Ea a domnit și a adus în Iuda toată urâciunile și idolatria neamului ei, din Israel, cu Baali, Astartee, idoli, icoane, cu tot.

Capitolul 11 descrie cum la vârsta de 7 ani, Ioas a fost proclamat rege de preotul Iehoiada, după ce mătușa sa Atalia a fost pedepsită pentru crimele ei și detronată. Împreună cu ea a murit și Matan, preotul lui Baal.

Pe ansamblu, 2Regi 11 arată că domnia răului va fi curmată în cele din urmă și că Domnul are grijă de ai săi. Ioas va fi, într-adevăr, un împărat bun, în tot timpul în care va asculta de Iehoiada, până la moartea acestuia. Mentorul are o mare importanță în viața unui tânăr. De asemenea, rolul mamei este covârșitor în educația copiilor: Izabela a educat-o foarte greșit pe Atalia.

2REGI 13. IOAS ȘI IOHAZ, ELISEI ȘI SĂGETILE. MOARTEA LUI ELISEI

2Regi 13 pare un pic încurcat pentru că apar două persoane cu același nume, Ioas. Capitolul începe cu domnia regelui bun Ioas, din Iuda, care a fost sfătuit la domnie de preotul Iehoiada. Apoi vorbește despre două domnii cu probleme, din Israel, a regelui Ioahaz și apoi a fiului său,

numit tot Ioas, care au fost izbăviți de Domnul din niște bătălii împotriva sirienilor, pentru că Dumnezeu vedea că poporul lui Israel este slab și încă îl mai binecuvânta, 13:4-5, 22-23. Acest al doilea împărat Ioas, din Israel, a fost și martorul morții lui Elisei. El a plâns la capul lui Elisei și a recunoscut că profetul valora cât toată apărarea militară a lui Israel, fiind într-un fel „carul lui Israel și călărima lui”.

Un episod captivant din acest capitol este proba la care Elisei, pe patul de moarte, îl supune pe regele Ioas din Israel, un test de tras cu arcul. Era o probă profetică a cărei semnificație Elisei o explică de abia la urmă: ascultarea poruncii de a trage săgeți pe fereastră, iar apoi în pământ, însemna confirmarea că în viitor va avea parte de victorii împotriva sirienilor; neascultarea poruncii de a trage cât mai multe săgeți, ezitarea, lipsa de curaj sau inițiativă a regelui, a făcut ca Israelul să nu înfrângă până la nimicire pe sirieni, în bătăliile viitoare, ci doar să obțină victoria într-un număr redus de bătălii. Lipsa de curaj și inițiativă, de încredere în Dumnezeu, pot să îți limiteze drastic numărul de victorii în viață în toate domeniile.

Ultima minune a lui Elisei este, cu adevărat, neașteptată. La un an după înmormântarea profetului, o procesiune mortuară din Israel este întreruptă de un atac a unor gherile moabite și participanții la înmormântare aruncă repede trupul mortului în primul mormânt mai apropiat (mormintele în Israel aveau forma unor grote sau mini-peșteri, unde trupurile și oasele se uscau în atmosfera secetoasă a țării și mai târziu, în caz de morminte de familii, oasele erau strânse într-un sac – astfel se zicea că oasele mortului erau „adunate la oasele părinților săi”; uneori aceste morminte erau acoperite cu pietre ori cu o lespede). Scriptura spune că, în cădere, trupul mort se atinge de oasele lui Elisei și învie, ridicându-se în picioare. De aici întrebarea, au oasele morților vreo putere specială? Trebuie cinstite moaștele?

Răspunsul biblic la această întâmplare ar fi următorul. Cum se vede în cazul lui Elisei, este posibil ca oasele oamenilor sfinți să aibă o influență sau o putere sfântă de vindecare, datorită trăirii foarte apropiate de Dumnezeu a sfinților și datorită harului lui Dumnezeu. Așa cum se vede din cazul lui Elisei însă această influență nu este una lungă, de durată, nici nu se vorbește de efecte repetabile. Nu s-a mai amintit niciodată ca a mai înviat cineva sau că s-a mai vindecat cineva atingându-se de oasele lui Elisei. De asemenea, Dumnezeu nu a călăuzit pe nimeni să strângă oasele lui Elisei și să le transforme în relicve sfinte, în moaște, de care să se atingă oamenii mereu pentru vindecare sau înviere. Dimpotrivă, în general, Dumnezeu a avut grijă ca trupurile marilor sfinți să nu ajungă să devină relicve sfinte (Enoh și Ilie au fost răpiți la cer; oasele lui Moise și Elisei nu s-au păstrat, nici ale altor sfinți din Vechiul Testament). Asemenea puteri nu au fost remarcate

la alți oameni sfinți din Biblie, nici la Avraam, nici la Isaac, nici la Noe, ori Melchisedec, etc., deci nu se poate vorbi de proprietăți și efecte sfinte ale trupurilor sfinte moarte, automate și permanente. De aceea, concluzia este că Dumnezeu, chiar dacă a lăsat posibilitatea unor asemenea minuni, uneori, nu a lăsat și nu a încurajat deloc păstrarea corpurilor moarte ca relicve sfinte și crearea unor locuri de pelerinaj sau repetarea unor minuni prin astfel de trupuri sau rămășițe. Ca urmare, orice instituționalizare și folosire îndelungată a moaștelor vreunui sfânt în vederea închinării, nu are fundament biblic (cel mult, are importanță istorică, arheologică; adeseori însă moaștele sau relicvele pot reprezenta doar niște falsuri).

2REGI 14. IOAS, AMAȚIA, ȘI NOUL IEROBOAM. IONA.

Amația, fiul lui Ioas din Iuda, a fost un rege destul de bun, la fel ca tatăl său Ioas. El a domnit în timpul unchiului său Ioas, regele din Israel. Acest al doilea Ioas, regele lui Israel, era cel ce a plâns lângă Elisei, când profetul a murit. Amația nu s-a închinat lui Baal, a făcut dreptate în popor (a pedepsit pe ucigașii tatălui său, dar nu le-a distrus familia, după principiul din poruncile lui Moise din Deuteronom: să nu moară fiul pentru păcatele tatălui), a avut victorii mari împotriva edomiților.

Domnia lui Ioas din Iuda și a lui Amația, fiul său, au câteva lucruri interesante în comun. Ambii sunt regi care îl ascultă pe Domnul, chiar dacă nu total, au victorii importante, dar au și defecte asemănătoare. Ei sunt cuprinși de mândrie în a doua parte a domniei lor și fac greșeli mari (la fel și Azaria – Ozia, fiul lui Amația, din 2Regi 15, care a dorit să aducă jertfe în locul preoților; mândria, deci, era o trăsătură de familie). De exemplu, Ioas îl ucide pe fiul preotului Iehoiada, ca represalii că l-a criticat, iar Amația vrea să iasă la război, acum, cu regele lui Israel, Ioas din Samaria, după ce i-a înfrânt pe edomiți, dar va fi înfrânt drastic. Ca pedeapsă pentru mândria lor, Dumnezeu va lăsa ca ambii regi, și Ioas-tatăl, și Amația-fiul, să fie uciși în urma unor uneltiri de palat. Este bine, deci, ca liderii să se ferească în momentele de vârf ale conducerii lor să devină dictatori sau mândri și să abuzeze de poziția lor. Chiar și David, într-un moment de glorie, s-a mândrit și a dorit să își numere poporul, ca să se vadă cât de puternic este – iar Dumnezeu l-a muștrat pentru aceasta și l-a pedepsit (David însă și-a cerut iertare și s-a pocăit).

În finalul capitolului, când este menționat regele Ieroboam din Israel, fiul lui Ioas din Israel, se menționează și numele profetului Iona, a cărui misiune din cartea Iona, în Ninive, poate fi înțeleasă mai bine în acest context.

2REGI 15. ÎNCHEIEREA DINASTIEI LUI IEHU, X4 GENERAȚII.

Capitolul 15 remarcă încheierea promisiunii lui Dumnezeu date lui Iehu, regele lui Israel, că va avea o dinastie cu patru regi în Israel, pentru că a fost credincios în misiunea încredințată. De asemenea, este capitolul robiei asiriene a lui Israel și al dispariției regatului de nord de pe harta politică a lumii antice.

După încheierea dinastiei lui Iehu, regii lui Israel vin din diferite familii și se înlocuiesc unii pe alții prin numeroase crime și uneltiri. Doar în Iuda se mai continuă linia regală a lui David și mai apar, din când în când, împărați buni. Se vede că Israelul ajunsese la fel ca neamurile păgâne, cu regi păgâni, cu o istorie plină de crime și conflicte, fără promisiuni sfinte și fără credincioșie. Osea va fi ultimul rege al Israelului de nord, Samaria va fi cucerită de împăratul asirian Salmanasar, iar Osea luat prizonier în Asiria. În pasajul 17:3-23, găsim o lungă și tristă expunere a vinei lui Israel: idolatrie, vrăjitorie, imoralitate, ghicit, ritualuri de ardere în foc, crime, neascultare generală de Domnul. Pasajul este o avertizare serioasă cu privire la nesocotirea vremurilor de îndurare și har, dacă sunt nesocotite, la sfârșit vine și pedeapsa.

Capitolul dă și câteva informații despre samariteni (17:24-41). Străinii așezați de asirieni în Israelul depopulat de război și exil, au fost învățați de un preot să țină Legea lui Moise, dar ei au amestecat religiile și idolii lor cu Legea de pe Sinai, și le țineau pe toate. Inițial, preotul a fost trimis ca Dumnezeu să nu îi mai pedepsească pe acești străini cu animale sălbatice care îi atacau și îi devorau. Educarea acestor samariteni a fost o acțiune pozitivă, un fel de evanghelizare, un fel de reformă ratată, dar rezultatul a fost un popor cu religie amestecată. Într-un fel, este trist că adevărații evrei au plecat în exil și nu s-au mai întors, iar în locul lor a rămas un popor cu religie amestecată.

2REGI 18-19. EZECHIA ȘI ASEDIUL ASIRIAN ASUPRA IERUSALIMULUI

Istoria lui Ezechia este prezentată mai pe larg în 2Cronici 29-32 și în Isaia 36-39. Domnia sa este descrisă ca o domnie bună, în ascultare de Dumnezeu (18:3-8). Deși Domnul l-a ajutat să nu mai fie supus regelui Asiriei, totuși l-a lăsat să treacă printr-o experiență grea. Asiria a asediat fortărețele lui Iuda, după 14 ani de domnie, și le-a luat. Urmând exemplul altor regi iudei dinaintea lui, Ezechia a cerut pace și a plătit un tribut foarte mare lui Senacherib, regele asirian, luând aurul și argintul rămas în Templu și în vistieriile regale și dăruindu-l asirienilor. Cu toate acestea, nu după mult timp, regele asirian l-a trimis pe generalul Rabșache să asedieze Ierusalimul și să ceară supunere totală. Aici intervine episodul cel mai dramatic al dialogului

dintre general și oficialii de pe ziduri, iar apoi, rugăciunea îndurerată a lui Ezechia către Dumnezeu. Lucrul frumos care se întâmplă este că Dumnezeu intervine și izbăvește capitala de sub asediu. Merită ca în dificultăți să ceri ajutorul și îndurarea lui Dumnezeu și El va interveni. Nu te încrede în măsurile tale politice și în forța darurilor (tribut), căci lăcomia oamenilor nu este săturabilă și răutatea lor nu o poți învinge, are resurse foarte mari. Ajutorul vine de la Dumnezeu. Smerește-te și roagă-te lui de la bun început.

2REGI 21. MANASE, DOMNITORUL CEL RĂU DIN IUDA, ȘI AMON, FIUL SĂU.

După Ezechia, la tron a venit Manase, ajuns împărat la 12 ani, care însă nu l-a urmat deloc pe tatăl său în domnie. Manase și Amon, fiul său, sunt unii din cei mai răi împărați evrei, ei reprezintă adâncul răutății și decăderii regatului lui Iuda. De la Manase încolo, Dumnezeu spune că este hotărât să pedepsească țara, chiar dacă mai încolo apare un împărat credincios, cum este Iosia, nepotul lui Manase.

Manase a domnit 55 de ani și a făcut tot ce poate fi mai rău împotriva lui Dumnezeu: a condus țara în idolatrie, vrăjitorie, ocultism (chemarea duhurilor), ghicit, adulter, a ucis oameni nevinovați de a umplut Ierusalimul cu sânge. A rezidit idolii lui Baal și al Astarteei, s-a închinat stelelor și oștirii cerului, a lăsat sodomiții în țară (Iosia, nepotul său, îi va izgoni și va distruge aceste altare idolatre). Chiar fiului său i-a pus un nume de zeu păgân, Amon, nu a găsit un nume mai frumos, israelit, care să îi facă pe oameni să se gândească la Dumnezeu. Capitolul 21 spune că Manase a condus țara într-o viață mai păgână decât aveau popoarele canaanite dinaintea venirii evreilor, iar Amon l-a urmat întocmai. Amon a fost ucis de slujitorii săi, iar poporul l-a pus ca rege pe fiul său, Iosia, unul din cei mai buni regi ai lui Iuda.

Manase rămâne o culme a răutății regatului lui Iuda, pe care Dumnezeu nu a dorit să o mai treacă cu vederea. La fel a fost și în pedepsirea popoarelor canaanite și a Sodomei și Gomorei.

Partea 2a: Ghid de studiu

Ianuarie

5, 1Regi 1-4, Cere Domnului înțelepciune, 3:1-14, 3:28

Cartea 1 Regi începe cu domnia lui Solomon, fiul lui David, unul din cei mai importanți regi ai Israelului, care a ajuns pe tronul tatălui său la o vârstă tânără (între 20-30 de ani). Domnia lui începe cu o întâmplare la care mulți visează: tânărul primește o invitație directă de la Dumnezeu, într-un vis, ca să ceară ceva ce-și dorește în viață.

Ce ai cere tu, dacă ai trece prin aceeași experiență ca a lui Solomon? În răspunsul său, Domnul enumeră trei variante care ar fi fost pe buzele multora: viață lungă, bogății, moartea vrăjmașilor. Poate că ai trecut prin situații asemănătoare și i-ai cerut și tu Domnului sănătate, viață lungă, o familie mare și să îți vezi nepoții și strănepoții... sau bogăție, siguranță economică, o situație bună, un serviciu stabil, contracte noi, sigure, noi surse de venit, pace pe pământ ca să îți meargă bine afacerile... sau ai cerut pedeapsă peste vrăjmașii tăi, răzbunare, înlăturarea lor din anturajul tău. Ce i-ai cere lui Dumnezeu la început de an? Sau la început de carieră, la început de facultate, sau la început de căsătorie, ce i-ai cere Domnului? Fă o listă cu lucrurile pe care i le-ai cere lui Dumnezeu, în rugăciune. Lucrurile din listă vor arăta nevoile tale, dar reprezintă și o radiografie a sufletului tău, ce anume te motivează în viață.

Solomon a cerut înțelepciune ca să conducă bine poporul Domnului. A vrut să-l cunoască pe Dumnezeu, dar a avut și o minte de slujitor, o datorie, să împartă dreptatea în popor și să-i ajute pe semenii săi, în problemele create de răutatea și nedreptatea lor zilnică (așa este cazul celor două mame, din cap. 3). Verifică și tu dacă între cererile tale este și dorința de înțelege voia Domnului și aceea de a sluji cu dreptate și dragoste pe frați și surorile din Biserică.

Domnul apreciază răspunsul lui Solomon și îi promite că îi va da ce a cerut și, în plus, că îi va da bogăție și slavă în mod unic, o înțelepciune care nu va mai fi egalată de nimeni vreodată pe pământ. Poate că aici este și un ecou din Geneză: Solomon primește ceva din cunoașterea binelui și răului, la care râvniseră și Adam și Eva, dar îi cere Domnului acest lucru și nu așteaptă nimic de la Cel rău. În plus, Domnul spune că îi va da și viață lungă, dacă va păzi poruncile și legile Lui. Cere-i și tu Domnului înțelepciune și duh de slujire, dar cere-i și ascultare de El și credință, fără de care nu poți avea viața adevărată. Orice început bun are nevoie de înțelepciune și orice sfârșit bun, cu viață lungă, are nevoie de ascultare și credință.

Aplicații:

De ce este importantă înțelepciunea în viață? Ce înseamnă să fii înțelept?

De ce doar Dumnezeu poate da înțelepciune?

Este Dumnezeu interesat să dea înțelepciune celor ce o cer? Ce alte daruri mai vin de la Dumnezeu?

Ce i-ai cere lui Dumnezeu dacă ai avea dreptul la o singură și mare cerere?

Cum îți evaluezi calitățile în raport cu munca pe care o faci, simți că ai nevoie de ajutorul Domnului?

I-ai cerut vreodată lui Dumnezeu ajutorul ca să rezolvi o problemă dificilă, la locul de muncă? Ce s-a întâmplat?

12, 5-9, Ai grijă de Casa Domnului, 8:22-54, 9:1-9

După 20 de ani de domnie în care și-a dovedit înțelepciunea, diplomația, în care și-a câștigat și etalat bogăția, Solomon se poate lăuda cu două mari realizări: Casa Domnului (Templul) și casa lui însuși (palatul), amândouă construite cu pricepere, artă, lux, calitate. Deși există un pericol de a spiritualiza situația, totuși aici este un subiect de meditație: cum îți construiești familia și cum slujești lui Dumnezeu în viață. Cu siguranță, ambele case au fost construite prin înțelepciunea dată de Dumnezeu lui Solomon și poate că acesta este și primul răspuns: construiește-ți viață cu înțelepciune și dedicare.

Capitolele 5-9 includ mai multe dialoguri între Solomon și Dumnezeu despre Templu: în 6:12-13, Domnul avertizează că proiectul este bun, dar ascultarea de Domnul va fi esențială; în 8:10-13, apare o evaluare ciudată, Solomon spunând că Domnului îi place să stea ascuns („în întuneric”), dar el i-a făcut o casă pe pământ, ca să fie cunoscut, recunoscut și să primească închinare (este acest Templu o formă de a-l obliga pe Dumnezeu să se reveleze?); în 8:15-54 avem rugăciunea de mijlocire a lui Solomon ca Domnul să locuiască în Templu și să ajute poporul în nevoie (își asumă cumva Solomon o funcție preotească, deși nu era levit?); în 9:3-9 avem răspunsul Domnului: va locui în Templu, dar importantă e ascultarea, altfel, Templul va fi distrus de năvălitori, iar poporul va merge în robie.

Solomon știe că neascultarea va aduce robie, iar în 8:44-48 el prezintă Templul ca o soluție pentru întoarcerea din robie: dacă poporul se va ruga cu fața spre capitala Ierusalim și spre Templu (două repere naționaliste majore), Domnul să îi asculte. Insistența lui Solomon aduce aminte, parcă, de insistența cu care Petru îi spunea Mântuitorului că nu trebuie să meargă la cruce. Oare de câte ori suntem tentați să îi spunem lui Dumnezeu să vină și să stea în Templul său, construit de noi, să acționeze cum dorim noi din Templul său, să iasă din tainele sale și să devină accesibil, așa cum dorim noi? Este Templul acesta o întruchipare a religiei așa cum o dorim noi, cu fast, cu locuri sfinite, cu simboluri, cu preoți? Hristos spune clar că adevărata închinare se aduce în duh și adevăr (Ioan 4:23-24). Cine îi poate construi lui Dumnezeu o casă? – mai degrabă să îl rugăm să ne construiască El o casă (David, 1 Cronici 17.3, 10; vezi și Ieroboam, 1Regi 11.38).

Totuși rămâne, în final această întrebare: cum te investești în slujirea Domnului, în Biserică, și ce faci pentru casa ta, pentru familia ta? După 20 de ani, acestea au fost realizările cele mai mari ale lui Solomon.

Aplicații:

Unde își are Dumnezeu locuința, cu adevărat?

Care este importanța unui Templu pe pământ? Cum dorea Solomon să fie și să funcționeze acest Templu în Israel?

De ce Dumnezeu a poruncit construcția unui Cort și nu a unui Templu?

Ce avertizări dă Dumnezeu cu privire la importanța Templului?

Se poate compara Biserica de azi cu Templul din Ierusalim? De ce da și de ce nu?

19, 10-11, Adaugă credincioșia la înțelepciune, 11:1-14

Capitolele 10 și 11 descriu două situații care diferă extrem de mult, cum diferă noaptea de zi: una este plină de lumină (cap. 11, gloria și bogăția lui Solomon, înțelepciunea și faima lui, întâlnirea cu împărăteasa din Șeba), pe când cealaltă este plină de întuneric (cele 1000 de soții, închinarea la idoli și asuprirea unora din popor, judecata Domnului prin profetul Ahia, dușmanii ridicați de Domnul). Cât de mare poate fi distanța între glorie și cădere? Cum poate fi înțelepciunea cuiva într-adevăr o forță spre bine și când și cum anume ea se poate transforma într-o bogăție fără putere?

Aceste două capitole sunt importante mai ales pentru bărbați, dar și pentru femei. Drumul de la glorie la decădere este, din păcate, destul de scurt și se bazează pe neascultare și mândrie.

În capitolul 10, Solomon este lăudat pentru multe lucruri: înțelepciune, aur, dărnicie, putere, faimă, dar singura persoană care amintește numele lui Dumnezeu în tot capitolul este împărăteasa din Șeba care zice în 10.9, „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeuul tău care a binevoit să te pună pe scaunul de domnie al lui Israel! Pentru că Domnul iubește pentru totdeauna pe Israel, de aceea te-a pus împărat, ca să judeci și să faci dreptate.” Se întâmplă uneori ca în viața ta, nu tu, ci alții de lângă tine să fie cei care îl slăvesc pe Dumnezeu, în timp ce tu te mândrești cu darurile primite?

A doua primejdie este să uiți momentele când Dumnezeu ți-a vorbit și să nu păzești poruncile sfinte. Nu uita că anturajul necreștin te poate influența foarte tare. Dragostea de frumusețea și plăcerile lumii te vor conduce la excese și păcat. Așa cum unii ajung dependenți de droguri sau pornografie, Solomon ajunsese să se căsătorească de 1000 de ori, trăind într-unul din cele mai teribile excese ale vremii și degradând valoarea căsătoriei. El nu mai avea o familie adevărată! Acolo nu mai era intimitate și dragoste și responsabilitate, ci poftă, competiție, schimbări frecvente de partener, lipsa prieteniei, lipsa relațiilor părintești normale.

Solomon ajunge la bătrânețe să se închine idolilor de dragul culturii păgâne a nevestelor lui. Dacă vrei să fii sfânt la bătrânețe, asigură-te că ai principii puternice și viață ordonată la tinerețe, altfel slăbiciunile caracterului vor ieși la iveală în chip urât, odată cu vârsta. Solomon este muștrat de Dumnezeu, dar, în loc să se pocăiască, el începe să caute să-l ucidă pe Ieroboam, căpitanul viteaz căruia Dumnezeu îi promite 10 părți din Israel. Adaugă la înțelepciunea ta credincioșia, la credință ascultarea. Credința fără fapte rămâne moartă în ea însăși (Iacov 2:17).

Aplicații:

De ce sfârșitul unui lucru este mai bun decât începutul lui (Eclesiastul 7:8)?

Cum pot poftetele și lipsa de disciplină să îți afecteze viața?

Ce concepție ai despre căsătorie, cum trebuie să fie unitatea în familie?

Ce importanță au părinții, mama, respectiv, tatăl, în căsătorie, în relațiile cu părinți-copii?

26, 12-14, Ferește-te de mândrie, 12:1-16, 14:1-17

Mândria și nepăsarea lui Roboam („cel ce își crește poporul”) îl vor duce la pierderea împărăției și împărțirea poporului. Din păcate, și Ieroboam, regele Israelului de nord, se lasă dominat de frică și gelozie și devine un prilej de păcatuire pentru Israel.

Prima lipsă a lui Roboam este că la începutul domniei sale, nu cere înțelepciune de la Dumnezeu, ca să conducă poporul, cum a făcut Solomon. Ar fi putut să rețină exemplul tatălui său din istorie.

Este adevărat însă că Roboam se consultă cu alții și cere le părerea. Are chiar două grupuri de consilieri, grupul celor tineri și grupul celor în vârstă (dar, încă o dată, nu cere sfatul lui Dumnezeu cu privire la cererea poporului). Roboam nu urmează însă sfatul celor în vârstă, care pune accentul pe bunăvoință și slujire, ci urmează sfatul conflictual al consilierilor tineri, care pun accentul pe mândrie și asprime. Roboam reține nevoia consultării, dar nu și instinctul de a căuta voia Domnului.

O observație cheie este faptul că în sfatul consilierilor în vârstă de trei ori se amintește cuvântul „slujire” (identificați versetele), dar în loc de slujire, Roboam alege amenințarea. Ce alternative avea Roboam? Un proverb englezesc spune că este bine să ai puterea unui uriaș, dar este tragic să o folosești ca un uriaș.

Mândria duce și la o întunecare a minții, pentru că Roboam nu mai poate evalua corect situația. El crede că își poate abuza poporul cum vrea și nu vor fi consecințe. Consecințele apar însă imediat. Ministrul de finanțe Adoram este ucis când merge să strângă taxele, iar împărăția se rupe definitiv în două.

Ce poți face ca să eviți mândria puterii și lipsa unui duh de slujire? Cere înțelepciune de la Domnul. Ferește-te de asociere cu oameni mânioși, lipsiți de blândețe. Caută sfatul bătrânilor experimentați. Gândește-te că adevăratul lider este gata să slujească și să asculte necazurile și plângerile celor încercați, și nu îi disprețuiește.

În ce îl privește pe Ieroboam, Domnul i-a dat șansa să devină un rege vestit ca David (până la un punct tinerețea lui chiar se aseamănă cu tinerețea lui David – puteți detalia?). Frica să nu-și piardă autoritatea și gelozia că poporul va merge la Ierusalim să se închine la Templu, îl fac să așeze doi idoli în Israel, la Betel și la Dan, 12.26-30, doi viței care să îl simbolizeze pe Dumnezeu (ca Aaron). Invidia și frica de succesul altora te pot face, să nu îl asculți pe Domnul. Adu-ți aminte însă că „Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință.” (2Tim.1:7).

Aplicații:

De ce liderul bun trebuie să fie un bun slujitor?

Ce este mai folositor într-o dispută: consultarea, prietenii, principiile, căutarea voiei Domnului, toate patru?

A reacționat corect Roboam când a privit rugămintea poporului, drept un atac personal la familia sa (ca o plângere despre sine și despre tatăl său, Solomon)?

Cine era mama lui Roboam și cum credeți că a influențat ea educația lui Roboam (14:21,31)?

Ai fost vreodată tentat să acționezi din frică, ca să te protejezi?

Februarie

2, 15, Abiam și Asa: Urmează modelul părinților credincioși, 15:1-24; 15:4-5

De la confruntările dintre Roboam și Ieroboam în 1Regi 15 se trece la tabloul trist al decăderii treptate a ambelor țări, la fiii acestora.

Abia este fiul lui Roboam și este un împărat rău, care a făcut toate păcatele lui Roboam (1Regi 14:22-24: aduce idoli în țară, lasă sodomiți, etc.). Pasajul frumos, în ceea ce-l privește, este mărturia din 15:4-5: „Dar din pricina lui David, Domnul Dumnezeu lui i-a dat o lumină la Ierusalim, punând pe fiul lui după el și lăsând Ierusalimul în picioare.”

Contrastul este uimitor, în vreme ce Abia a făcut totul rău, regele David a greșit doar de puține ori. Inima lui David a fost în totul a Domnului, dar inima lui Abia nu a fost așa. Și totuși, Domnul i-a lăsat o binecuvântare „din pricina lui David”. De ce să fie părinții credincioși și să se roage pentru copiii lor? Ca Domnul să extindă harul și asupra acestora, și asupra nepoților, din pricina părinților. Domnul a binecuvântat împărăția lui Abia din cauza lui David. Dumnezeu privește peste generații și extinde binecuvântările sale, și are sens să trăiești o viață sfântă. Ai grijă, deci, cum îți trăiești viața, fă-ți o verificare înaintea Domnului, roagă-te pentru copii.

În mod uimitor, regele care și-a urmat străbunicul, David, a fost Asa, fiul lui Abia. El a îndepărtat idolii din țară, a interzis sodomia (homosexualitatea) și i-a retras bunicii sale, Maaca, statutul de regină ca să nu mai poată propaga cu autoritate regală închinarea la zeitatea feminină Astarteea (a distrus și statuia idolului). Domnia lui a durat mult, 41 de ani, timp în care în Israelul de nord s-au succedat la tron 7 regi. Asa a adus o mare trezire spirituală în popor și Domnul l-a binecuvântat.

Totuși, și el a făcut o greșală de tipul greșelilor lui Solomon: când a ajuns în vârstă nu l-a mai căutat pe Domnul și, în criza militară cu regele vecin Baeșa, a încercat o soluție politică ciudată, bazat pe înțelepciunea lui: a luat singur (a jefuit singur) ce mai rămăsese din aurul Templului și l-a dăruit lui Ben-Hadad, regele Siriei, ca să îl atace pe Baeșa (2Cronici 16). Când David a fost muștrat de profetul Natan, i-a dat dreptate, dar când Asa a fost muștrat de profetul Hanani, el l-a pus în închisoare (2Cronici 16:10). Ce atitudine ai tu față de cei care te muștră: accepți muștrarea Domnului sau te mănii și ești gata de contra-măsuri? Modelul înaintașilor este foarte valoros. Toată Scriptura este scrisă ca să luăm exemplu și învățătură în timp ce privim la modelul înaintașilor (2Tim. 3:16).

Aplicații:

De ce credeți că este important să se roage părinții pentru copii?

Ce reacție ai în fața muștrării, te mânie, ești răzbunător sau ești calm, cauți îndreptare, cauți comunicare, ești generos?

Ce înseamnă expresiile „inima lui n-a fost întreagă a Domnului Dumnezeuului său”, sau „inima lui a fost în totul a Domnului în tot timpul vieții lui”? Cum se poate ca inima cuiva să nu fie întreagă a Domnului?

Ce oameni ai credinței ai ca model în viață?

9, 16-18, Ahab și Ilie: Fii gata să confrunți răutatea, 17:1-7, 18:1-39, 18:21

Trecând peste regii Ieroboam, Baesa, Ela, Zimri și Omri, din cap. 16, vom privi la începutul mărturiei profetului Ilie în fața lui Ahab. Cărțile 1-2 Regi sunt singurele care scriu pe larg despre profeții Ilie și Elisei. Viața lor ne arată cum să aduci o mărturie bună într-o țară care se depărtează pe Dumnezeu, cum să duci acest război spiritual.

O primă acțiune este rugăciunea. Ilie se roagă să nu plouă timp de trei ani, ca pedeapsă pentru răutate și Dumnezeu îl ascultă. Iacov 5:16-18 spune: „Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit. 17. Ilie era un om supus acelorași slăbiciuni ca și noi; și s-a rugat cu stăruință să nu plouă, și n-a plouat deloc în țară trei ani și șase luni. 18. Apoi s-a rugat din nou, și cerul a dat ploaie, și pământul și-a dat rodul.”

O altă acțiune este încrederea în Domnul în vremuri de lipsă și de restriște. Ilie a fost condus într-un loc unde corbii l-au hrănit. Apoi, a ajuns într-o casă săracă unde untdelemnul și făina gospodinei au fost înmulțite de Domnul. Nu înseamnă că întotdeauna în casele credincioșilor se va înmulți de la sine făina și uleiul, dar înseamnă că Dumnezeu are mereu soluții: în situații rare și grele, El are soluții rare și minunate. Ai trecut vreodată printr-o asemenea lipsă? Te-ai încrezut în Domnul? Poți istorisi cu bucurie cuiva despre ajutorul lui Dumnezeu în nevoie?

A treia modalitate de a face față unei conduceri rele este relația cu cei din țară care încă se mai tem de Dumnezeu. Acesta este cazul lui Obadia, administratorul lui Ahab. El a putut să ascundă 100 de profeți în peșteri, unde i-a ținut în viața cu hrană adusă de el. De asemenea, a putut transmite lui Ahab cuvintele lui Ilie. Nu toți oamenii sunt credincioși pe față sau fac caz de credința lor. Chiar și cei timizi, din cauza funcțiilor în stat, pot să ajute în lucrarea Domnului. În timpul naziștilor, în timpul comunismului, și chiar astăzi, în unele state musulmane, au fost mulți astfel de oameni (ai văzut filmul Lista lui Schindler?) Ai întâlnit astfel de oameni? Te rogi pentru ei?

În al patrulea rând războiul spiritual trebuie condus prin promovarea închinării adevărate și prin confruntarea închinării false. Uneori, ca în cazul lui Ioan Botezătorul, această acțiune poate conduce la moarte. Chiar și Ilie a fost amenințat cu moartea, dar Domnul l-a scăpat. Daniel a trecut și el aproape de moarte din cauza închinării curajoase. Închinarea adevărată va fi însă răsplătită de Dumnezeu în mod glorios, aici și în veșnicie. Să nu îți fie rușine să fii un credincios adevărat, pe față.

Aplicații:

Cum aplici puterea rugăciunii în viața ta?

Crezi că Domnul îți va asculta orice rugăciune dacă ai credință?

Te-ai rugat vreodată pentru ploaie, pentru izbăvirea din cataclisme naturale, sau ale fenomene? De ce?

Ai cunoscut oameni care erau creștini pe ascuns și încercau să facă binele, să ajute? Ce părere ai despre un astfel de mod de a fi creștin?

16, 19-21, Ferește-te de invidie, 21:1-29, 21:28-29

Domnia lui regelui Ahab este plină de contradicții: de cele mai multe ori Ahab face ce este rău înaintea Domnului, dar are și câteva de momente de pocăință, de smerenie (21:29). De la înălțimea afacerilor de stat și a politicilor mari, capitolul 21 ne aduce la nivelul vieții zilnice: să te ferești de invidie și de poftirile vieții pentru că te pot duce în păcate mari. Ahab care a dorit intens să cumpere via lui Nabot și a fost gata de orice abuz ca să o dobândească.

Primul pas al păcatului este dorința intensă de a poseda ceva, pofta ochilor (1Ioan 2:15-17). Acan a păcătuit într-un fel asemănător când „a poftit și a luat”, Iosua 7:21. Noi poftim ce ne place, ce este la modă, ce ne dă un status deosebit, nu neapărat ce avem nevoie. Prin publicitate, toată civilizația noastră este construită spre a asigura un comerț de succes prin stârnirea și întreținerea poftirii.

Ce părere aveți despre inițiativa de vânzare-cumpărare a lui Ahab, a fost una corectă? Prețul propus a fost bun? Oferta era atrăgătoare? Cum evaluați răspunsul lui Nabot: este bine că a ținut la moștenirea părintească și că l-a refuzat pe rege? Ce ați fi făcut dacă erați în locul lui Nabot? Ar fi putut el evita criza sau asta ar fi însemnat că acceptă persecuția și cedează presiunilor regale?

Al doilea pas al păcatului este cedarea în fața mâniei, a nemulțumirii. Ahab era un om ușor de mâniat, foarte orgolios: el nu suportă refuzul lui Nabot. 1Regi 21:3 arată că a intrat în casă supărat, s-a pus cu fața la perete, și n-a mâncat nimic. S-a purtat ca un copil răsfățat. Și în 1Regi 20:41-43 el are o reacție asemănătoare, când a fost certat de unul din profeți. Adeseori păcatul se strecoară când nu știi să accepți mustrarea, când te mânie repede, când crezi că ți se cuvine totul, când nu respecti pe alții și vrei să te impui cu orice preț. Crezi că asemenea situații pot apărea și în viața ta, de exemplu în familie, la serviciu, în Biserică? Cum te porți când te confrunți cu un refuz sau cu un eșec?

Al treilea pas al păcatului este solidarizarea greșită în familie. Ahab și Izabela se înțeleg să ucidă pentru avantaje materiale. Anania și Safira, în Fapte 5, se înțeleg să înșele. Haman și Zereș, în Estera 5:14, sunt gata să ucidă. Soți și soții, sfătuiți-vă la sfințenie, mai degrabă!

Al patrulea pas al păcatului este complotul, planul ucigaș. Izabela organizează acuzații false la o sărbătoare religioasă și îl ucide pe Nabot cu pietre, ca să îi ia via. Religia poate fi, uneori, o mască pentru răutate. 1 Corinteni 14:20 spune „Fraților, nu fiți copii la minte; ci la răutate fiți prunci, iar la minte, fiți oameni mari.” Ferește-te de invidie și de pofta ei, nu călca pe cărarea păcatului!

Aplicații:

Ai cunoscut vreodată ispita poftirii bunului altuia, a invidiei? Ce ai făcut atunci?

Crezi că Evrei 13:5 este relevant în acest context? De ce?

Este bine ca soții să fie mereu de acord, sau pot să existe și diferențe de opinie? Cum trebuie să arate armonia între soți în probleme disputabile?

A dispărut astăzi posibilitatea capcanelor de tip religios, a acuzațiilor false? Unde pot fi întâlnite?

Ți s-a întâmplat să te mânie și să îți pierzi controlul, acasă sau la serviciu? Ce este de făcut?

23, 22, Iosafat: nu te alia cu cei răi, 22:2-49, 22:7-8

În 1 Regi 22 Iosafat, regele lui Iuda, scapă din bătălia cu Asiria, în vreme ce Ahab, regele lui Israel, moare așa cum a profetit Mica, fiul lui Imla, unul din puținii profeți buni rămași în Israel. Totul se întâmplă în jurul anului 897 îH, iar îndemnul este acesta: nu te alia cu cei răi.

Iosafat a fost un rege bun al lui Iuda, un reformator care a dus mai departe reformele lui Asa, dar care a greșit înrudindu-se cu regele Ahab (2 Cronici 21:6), când Ioram, fiul lui, s-a căsătorit cu Atalia, fiica lui Ahab. De aici, au pornit un mare număr de experiențe dezastruoase: Iosafat a pornit la război cu Ahab și de abia a scăpat cu viață; a construit corăbii de comerț împreună cu Ahazia, fiul lui Ahab, dar i s-au scufundat. De abia târziu, când a fost invitat de Amația ca marinarii lui Iuda să navigheze împreună cei ai lui Iuda, a refuzat. Alianța cu cei răi nu poate aduce binecuvântări celui credincios, ci numai capcane și pierderi. 1Tesaloniceni 5:22 spune „Feriți-vă de orice se pare rău” (vezi și Psalmul 1:1). Cum vezi acest principiu în lumea politică de azi, în cea militară, în afaceri?

Una din capcanele în care a fost atras Iosafat a fost cea a profeților falși și a ignorării lui Dumnezeu. Ahab a încercat să își motiveze soldații și aliații, în lupta cu asirienii pentru cetatea Ramot, spunându-le că trebuie să ia înapoi ce era al lor, ca poartă un război patriotic. Era însă motivația aceasta suficientă pentru un război? Avea Dumnezeu să își dea binecuvântarea? David mereu îl întreba pe Dumnezeu dacă e bine să meargă la război, dacă va birui, dacă este după voia lui Dumnezeu. Luptă-te pentru ce merită să te lupti!

Numai Iosafat este interesat să afle voia Domnului (22:5), în vreme ce Ahab are profeți plătiți. Acești profeți îi zic, încurajator, să meargă la bătălie pentru că va învinge. Iosafat devine bănuitor: cum se poate ca 400 de profeți să aibă același răspuns? Cum de avea un împărat evreu cu viață păgână 400 de profeți inspirați, unanimi în mesajul lor pozitiv? Confruntarea între Mica, fiul lui Imla, profetul credincios, și Zedechia, profetul fals și violent, trebuie să dea de gândit: cum de ste posibilă ca profeția falsă să fie atât de îndrăzneată?

Uneori, unanimitatea este suspectă. Inteligența politică nu este de ajuns: naționalismul, gândirea pozitivă și profeții falși, strategiile, supra-încrederea, pedepsirea opozanților, nu asigură succesul de durată. Asocierile sfinte și încrederea în Dumnezeu sunt mai de preț decât alianțele puternice, dar lipsite de recunoașterea supremației lui Dumnezeu. Și, caută mesajul profeților dreți și ferește-te de încurajările profeților falși!

Aplicații:

Cum te poți feri de alianțele cu cei răi astăzi? Este posibil sau este nerealist?

Credeți că 2Corinteni 6:14-16 este relevant în contextul acesta (14. Nu vă înjugați la un jug nepotrivit cu cei necredincioși. Căci ce legătură este între neprihănire și fărădelege? Sau cum pot sta împreună lumina cu întunericul? 15. Ce înțelegere poate fi între Hristos și Belial? Sau ce legătură are cel credincios cu cel necredincios? 16. Cum se împacă Templul lui Dumnezeu cu idolii?)?

Dar 1Corinteni 5:9 („V-am scris în epistola mea să n-aveți nici o legătură cu curvarii. 10. Însă n-am înțeles cu curvarii lumii acesteia, sau cu cei lacomi de bani, sau cu cei hrăpăreți, sau cu cei ce se închină la idoli, fiindcă atunci ar trebui să ieșiți din lume.”)?

Este unanimitatea o măsură de încredere pentru stabilirea adevărului? De ce da, de ce nu?

Martie

2, 2Regi 1-2, Ilie și Elisei: Fă ucenici, 2:1-25, 2:9-10

Una din marile chemări ale creștinului este facerea de ucenici, transmiterea slujirii. Relația dintre profeții Ilie și Elisei este un îndemn puternic la această lucrare, și pentru mentori și pentru ucenici. Gândește-te la următoarele afirmații și evaluează-le:

Facerea de ucenici este o chemare a Domnului.

Facerea de ucenici asigură continuitatea lucrării.

Facerea de ucenici nu înseamnă copierea mentorului, ci continuarea lucrării lui, conform propriei chemări și personalități a ucenicului.

Facerea de ucenici nu înseamnă confecționare de suporteri proprii, ci de slujitori ai Domnului.

În 2 Regi 2, Ilie este răpit la cer de Dumnezeu, iar Elisei este martor al acestei răpiri și primește ștafeta lucrării. Se observă două lucruri majore: mai întâi, că Elisei este interesat să lucreze în puterea Duhului Sfânt. El cere această putere în măsură îndoită și nu concepe ca lucrarea profetică să fie făcută altfel decât prin puterea Duhului. În al doilea rând, precaut, Ilie încredințează toată binecuvântarea în mâna Domnului și aplică un test: dacă Dumnezeu îl lasă pe Elisei să vadă ridicarea la cer, atunci El îi va da Duhul în măsură dublă. Ilie recunoaște autoritatea Domnului și îl lasă pe El să decidă: doar El poate da Duhul Sfânt și darurile lui. Creștinii ar trebui să fie interesați să slujească cu darurile Duhului lui Dumnezeu, date prin Hristos, după voia Lui, nu să forțeze primirea acestor daruri.

Primele două lucrări semnificative ale lui Elisei, în puterea Duhului, sunt vindecarea apelor și pedepsirea unor batjocoritori. Vindecarea apelor arată că Domnul este gata să aibă un cuvânt puternic și vindecător în circumstanțele vieții noastre. El a răspuns unei nevoi stringente și a adus viață acolo unde apele erau dăunătoare. Merită să venim la Domnul cu toate nevoile noastre de viață.

În a doua lucrare, Elisei, care avea cam 20-30 de ani (și va mai trăi încă 65 de ani), fusese înconjurat de un grup mare de tineri (mai mulți decât 42), care se purtau ca o bandă de răufăcători și demonstrau, strigând violent împotriva Domnului și a profetului său. Ei îl batjocoreau pe Elisei, îl numeau „pleșuv” (un fel de „prostule”) și îi spuneau să plece la cer, odată, ca Ilie, și să-i lase în pace. Toți erau din Betel, marea cetate idolatră al Israelului. Elisei vede amenințarea, războiul spiritual, îi privește și rostește un blestem în Numele Domnului. Atunci doi urși ies din pădure și ucid 42 de tineri. Dumnezeu nu a lăsat ca lucrarea Sa să fie batjocorită.

Aplicații:

Ce lucrări i-a lăsat Ilie lui Elisei, să le facă, din cele poruncite lui de Dumnezeu?

Cum am putea să ne implicăm și noi, ca să ducem oamenilor apa vieții, apa curată și dătătoare de sănătate a evangheliei?

Cum trebuie să reacționeze un creștin astăzi, dacă este batjocorit?

Pot creștinii să blesteme sau sunt chemați să binecuvinteze (Romani 12:14)?

Credeți că respectul oamenilor pentru slujitori duhovnicești este în scădere? De ce? Ce ar fi de făcut?

Credeți că era vorba și de un război spiritual aici, adică tinerii erau animați de duhuri rele care îi cereau lui Elisei să plece, așa cum și omul demonizat îi cerea lui Isus să fie lăsat în pace (Matei 8:29, Marcu 1:24)?

Ești și tu implicat în creșterea spre maturitate a unor creștini mai tineri și în transmiterea valorilor vieții creștine și a lucrării pe care o faci?

9, 3-7, *Încrede-te în Domnul, în dificultăți: 4:1-44, 4:43-44*

Prin profetul Elisei Domnul intervine în mai multe probleme ale poporului din Israel. Mai întâi, dă ajutor unei văduve de profet, care avea datorii și era în primejdie să îi fie luați copiii ca robi (4:1-7). Într-un fel, această dramă ne aduce aminte de drama familiilor afectate de deciziile nedrepte ale agenției Barnevernet din Norvegia. Și atunci și acum, familia era în primejdie din parte oamenilor care nu prețuiesc unitatea și viața familiei. Elisei vine cu o soluție a credinței, primită de la Domnul: îi spune să adune cât mai multe vase și, dintr-unul singur, le umple pe toate cu untdelemn. Înmulțirea uleiului încetează când vasele se termină. Evenimentul e unic, dar arată că în revărsarea harului divin există și o participare omenească, o implicare: Domnul dă har, atâta vreme cât și tu dai atenție și te implici în așteptarea binecuvântării sale.

Al doilea eveniment este vindecarea fiului Sunamitei. Aici Elisei se aseamănă cu Ilie și, de asemenea, cu Isus. Isus a înviat pe fiul unei femei în Nain și pe fiica conducătorului unei sinagogi din Capernaum (și pe Lazăr, etc.). Inițial, aceasta este o istorisire foarte frumoasă despre felul în care Dumnezeu răsplătește pe cei care sprijină lucrarea profeților: familia sunamitei se bucură de nașterea unui fiu. Apoi, istorisirea devine o dramă: la adolescență fiul are o criză neașteptată și moare. În cele din urmă, credința femeii și rugăciunea lui Elisei sunt răsplătite: Domnul îi dă viață adolescentului. Poate că aici este o încurajare pentru experiențele din familiile noastre: cu suișuri și coborâșuri, de la naștere, prin copilărie, până la maturitate. În orice moment, încrederea trebuie pusă în Domnul. Ai trecut sau treci prin momente dificile? Te bazezi pe voia și lucrarea Domnului?

Ciorba otrăvită, dar vindecată cu făină este, apoi, a doua minune a hranei vindecate (prima fusese vindecarea apelor). În cea de a treia minune a hrănirii, apare înmulțirea celor douăzeci de pâini care ajung la 100 de inși. Într-un fel, Elisei prevestește lucrarea lui Mesia: Isus va vindeca și va învia pe mult mai mulți, el va înmulți 3 pâini și 5 pești ca să ajungă la cinci mii de bărbați, plus familiile lor, și încă să mai rămână 12 coșuri de firimituri (Marcu 6); a hrănit cu șapte pâini și câțiva pești, 4000 de oameni, și au rămas 7 coșuri cu firimituri (Marcu 8). El este Marele Profet și Păstor, Marele nostru Domn și Mântuitor. În mijlocul nevoilor, Domnul este un sprijin de nădejde. Este nevoie însă și de credință, de participare umană, de rugăciune cu cereri și mulțumiri, de adaptare la situații și căutarea de soluții. Cu ce nevoi vii la El astăzi, și cum ești tu gata să te implici, să participi la harul lui Dumnezeu? Cum ești gata să slujești?

Aplicații:

Credeți că astfel de minuni se mai pot întâmpla și astăzi?

Cum putem participa în hrănirea spirituală a oamenilor și chiar și în hrănirea lor, practică, cu mâncare?

Se poate vorbi de o contribuție a oamenilor în minunile Domnului? Cum a fost implicat Elisei? Cum i-a implicat Isus pe ucenicii săi în înmulțirea pâinilor și peștilor?

Ce semnificație a avut atunci, pentru văduvă, strângerea de vase de la toți cunoscuții?

De ce lucrarea sau lucrările de tip mesianic includ și hrana oamenilor, care este semnificația?

16, 8-11, 16, 8-11, Apără sfințenia și credincioșia până la capăt, 10:15-36, 10:30-31,

Istoria Israelului de nord și a regilor săi pare să includă numeroase începuturi de reformă spirituală, neduse însă niciodată până la capăt. Pentru a judeca păgânismul regelui Roboam – dar și pe cel al lui Solomon, Dumnezeu l-a adus pe Ieroboam, dar acesta a condus țara în idolatrie. Casa lui Ieroboam a fost distrusă apoi prin Baeșă, fiul lui Ahia, care a rămas și el în idolatrie. Pentru a pedepsi răutatea casei lui Ahab și a Izabelei, Dumnezeu îl aduce acum pe Iehu, uns ca rege de Ilie și Elisei (2Regi 9:9). El slujește cu credincioșie în tot ce face pentru pedepsirea regilor idolatri, distrugerea templelor zeilor păgâni, uciderea preoților lui Baal, dar nici el nu renunță total la idoli.

Astfel, Iehu nu îndepărtează cei doi idoli din Betel și Dan, vițeii care au făcut poporul să creadă că Dumnezeu poate fi asemănat cu puterea și coarnele taurului, cum era Baal (10:31). Pentru zelul său spre bine și pentru ascultarea arătată, Domnul îi promite că urmașii lui vor împărăți timp de patru generații (15:12), dar pentru necredincioșia lui și pentru idolatrie, Domnul începe să taie din teritoriul țării (10:32-33).

Ce se poate învăța de la un astfel de împărat, cu inima împărțită?

Iehu acceptă ungerea Domnului și misiunea dată (9:6-13).

Iehu a fost împotriva crimei pe care Ahab o comisese împotriva lui Nabot, când l-a ucis ca să îi ia via. Era un om care tăcea, dar observa abuzurile și era împotriva lor (9:25-26).

Iehu era împotriva adulterului și a vrăjitoriilor Izabelei (9:22).

Iehu a ținut minte cuvintele și judecățile lui Ilie (9:36-37; 10:9-10).

Iehu s-a asociat cu oamenii cinstiți din țară, de exemplu, cu fiii lui Recab (10:15-16). Despre curăția și credincioșia urmașilor lui Recab și ai lui Ionadab, putem afla mai mult în Ieremia 35:1-15, când Dumnezeu însuși îi dă drept exemplu (vezi Psa. 16:3).

Iehu era drept, a avut grijă să nu moară cei nevinovați (10:23).

A dus până la capăt pedeapsa vestită de Dumnezeu asupra dinastiei lui Ahab.

Marile greșeli ale lui Iehu sunt amintite în versetul 10:29, 31. În viața lui Iehu, se văd defectele care ne pot afecta și pe noi. Este bine să dai iureș și să îi judeci pe alții cu multă energie și inițiativă (9:20, etc.) Totuși, cel mai mare adversar de biruit este chiar păcatul din tine. Mântuitorul Isus a spus câteva lucruri importante: Uită-te la bârna din ochiul tău, nu doar la paiul din ochiul vecinului, și atunci vei ști să acționezi. Schimbă-te pe tine însuși și atunci vei putea schimba lumea. Eroii nu sunt eroi doar pe câmpul de luptă, împotriva altora, ci și în odaia de rugăciune și pocăință, în lupta cu ei înșiși.

Aplicații:

Cât de important este felul în care răspundem la chemarea sau trimiterea Domnului?

Ce însemnătate are felul de prieteni sau asociați pe care ți-i faci?

De ce ne pare mai ușor să îi schimbăm pe alții, decât pe noi înșine?

Ai grijă să nu sufere nimeni pe nedrept, în jurul tău, ai grijă de cei nevinovați? Cum?

2, 12-15, Ioas: Fii perseverent în facerea binelui, 12:1-21; 12:2

Săptămâna trecută am privit la Iehu, rege în Israel timp de 28 de ani, care a îndeplinit porunca Domnului, la început, dar a continuat în idolatria lui Ieroboam. Săptămâna aceasta vom privi la un rege contemporan cu Iehu, la regele Ioas din Iuda, care a domnit 40 de ani, și, care a avut un bun mentor: „Ioas a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, în tot timpul cât a urmat îndrumările preotului Iehoiada” (12:2). Ioas a început să domnească la vârsta de 7 ani, exact la 7 ani după ce Iehu începuse să fie rege în Israel.

Este greu să fii neprihănit într-o lume în care toți din jur trăiesc în idolatrie, în imoralitate, în sete după putere, războaie și crime de tot felul. Uneori, soluția succesului este să ai un sfătuitor bun, credincios. Sfătuitorul lui Ioas era preotul Iehoiada. În istoria lumii, în păgânism, Alexandru cel mare l-a avut ca educator pe filosoful Aristotel, iar Nero în prima parte a domniei, care a mers bine, l-a avut ca sfătuitor pe filosoful Seneca. Cum a urmat Ioas sfaturile lui Iehoiada? Pentru a înțelege mai bine, trebuie citit și 2Cronici 24.

Cu ajutorul lui Iehoiada, Ioas a învățat să iubească Scriptura și Templul Domnului.

Cu ajutorul lui Iehoiada, Ioas a ajuns rege.

Cu ajutorul lui Iehoiada, Ioas a avut o familie frumoasă.

Cu Iehoiada, Ioas a reparat și rezidit Templul, a reorganizat închinarea la Templu.

Ce a făcut Ioas, după ce a murit Iehoiada?

Fără Iehoiada, Ioas a ascultat de aristocrații iudei păgâni.

Fără Iehoiada, Ioas a slujit idolilor și Astarteelor.

Fără Iehoiada, Ioas i-a persecutat pe cei ce îl criticau și l-a ucis pe Zaharia, fiul lui Iehoiada.

Fără Iehoiada, Ioas a luat toate lucrurile de aur cu care dăruise Templul și le-a dăruit lui Hazael, împăratul Siriei, ca să nu atace Ierusalimul. Cu alte cuvinte, nu a mai cerut ajutorul Domnului.

Din cauza idolatriei sale și a crimelor în care s-a implicat, Domnul a lăsat ca Ioas să fie ucis în urma unui complot al slujitorilor săi. În viața de credință, de sfințire, de slujire, trebuie să fii perseverent până la capăt. Isus spune: fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții (Apoc. 2:10). Prețuiește-ți sfătuitorii cei buni, mulțumește-le, consultă-i. Fii tu însuși un bun consilier pentru alții. Poți influența spre bine viața unui tânăr învățându-l valorile și standardele Domnului, dragostea de Scriptură, viața de familie, credința, închinarea, sfințirea, slujirea în Biserică. Ești implicat într-o astfel de sfătuire?

Aplicații:

Ai avut un mentor sau mentori, consilieri buni, în viața ta? Ai mulțumit Domnului pentru ei?

Ai fost mentor sau consilier pentru cineva în viața ta? Ce i-ai sfătuit? Sunt ei astăzi mai aproape de Domnul?

Ai avut prieteni pe care i-ai consiliat, dar nu te-au ascultat? Te mai rogi pentru ei? Mai ții legătura cu ei?

Ce atitudine ai față de cei care te critică? Ești deschis, ești prietenos, ești răzbunător, ești rachiunos?

30, 16-17, Ferește-te de modelele păgânești, 16:1-20, 17:18-21

Ahaz, împăratul lui Iuda, este un simbol major al căderii poporului în idolatrie. După patru împărați buni, dar cu defecte (Ioas, Amația, Azaria-Ozia, și Iotam), apare în regatul lui Iuda regele Ahaz, un împărat rău care adoptă închinarea păgână de bună voie.

Ahaz renunță la credința în Domnul și vrea să aducă schimbări în închinare, foarte probabil din mândrie (ca Azaria - Ozia, bunicul său, care a dorit să aducă jertfă la Templu, ca preoții, 2Cronici 24:16-21). Ahaz a început, astfel să se închine idolilor. A devenit primul împărat care și-a trecut fiul prin foc, pentru zeul Moloh. El nu a cerut ajutor lui Dumnezeu, ci idolilor (în 2Regi 2:27 împăratul Moabului a adus o astfel de jertfă respingătoare, ca să-și scape cetatea). A reintrodus închinarea la Baal pe care străbunicul său Ioas o înlăturase. De asemenea, a luat aurul din Templu și l-a dăruit lui Tiglat-Pileser, împăratul Siriei, ca să îl scape de atacurile Israelului (ca Ioas, străbunicul lui). Ahaz se adresează către împăratul Asiriei spunând „sunt robul tău și fiul tău” și arată supunere totală și dorință de imitare, ca vasal, a civilizației asiriene. A uitat că Israel este „fiul Domnului” (Exod 4:22-23), și că el, Ahaz, este robul Domnului.

Ahaz a mers în vizită în Siria, la Damasc, ca să-și aducă darurile și tributul și i-a trimis preotului Urie modelul altarului sirian, dorind să aibă unul, „după chipul și înfățișarea acestui altar, întocmai cum era făcut”, în locul altarului de aramă făcut de Moise, pentru că era prea mic (16:10; vezi Exod 38:30; în loc să păstreze modelul dat lui Moise, el căuta „chipul și asemănarea” închinării siriene). A distrus multe din uneltele și podoabele Templului (a distrus altarul de aramă, dat de Moise; a demontat „marea” de aramă și cei 12 boi de aramă, un bazin pentru spălarea preoților, dat de Solomon, care avea și o paralelă în Babilon; a dărâmat pridvorul Templului și intrarea împăratului, etc.).

În acest timp, Israelul era cucerit de asirieni și dus în robie, iar în țară s-au amestecat păgânii cu locuitorii evrei și au apărut samaritenii, care se închinau și idolilor și lui Dumnezeu (17:41).

O țară a dispărut, iar cealaltă, Iuda, se afunda și ea în idolatrie. Ce fel de modele ai tu în închinare, sunt modele sfinte sau păgâne? Al cui „fiu” și slujitor, „ucenic” te consideri, al conducătorilor lumii sau al lui Hristos? Cui îi ceri ajutor când treci prin greutăți? Unde se duc banii tăi, îți plătești datoriile cu banii pentru partea Domnului, sau îi pui deoparte cu grijă pentru ajutoare și misiune? Mai investești în lucrul Domnului, în Biserică, în slujitori, în evanghelie, în copii, în proiecte creștine? Prețuiești modelele de viață din Biblie?

Aplicații:

În ce domenii ale vieții crezi că poți fi și tu atras de goana după mai mare, mai scump, mai luxos?

Te preocupă „chipul și asemănarea” cu Domnul sau cauți și adopți modele lumești de viață?

Identitatea ta vine din relația cu Domnul sau cu alte modele?

Există rituri de inițiere sau ritualuri de viață păgâne, la care te simți atras să participi fără să ai o mărturie creștină?

Cum ai grijă de partea Domnului, ca să îl cinstești cu veniturile tale și să îi mulțumești?

Fiecare generație este responsabilă de credincioșia ei. Moștenirea nu este de-ajuns. Roagă-te pentru deciziile generației tale.

Aprilie

6, 18-20, Ezechia: Folosește înțelept harul Domnului, 20:1-21, 20:5

În mod incredibil, Ezechia, fiul lui Ahaz, regele rău, este un împărat bun. El distruge altarele lui Baal, distruge idolii, distruge și șarpele de aramă făcut de Moise (numit de evrei Nehuștan; Numeri 21:9), pentru că evreii se închinau lui; reface închinarea la Templu, se încrede în Dumnezeu și caută ajutorul Lui.

Ezechia a avut două experiențe cu adevărat neobișnuite ale harului divin: scăparea Ierusalimului prin mâna Domnului de sub asediul unei armate siriene mari, conduse de generalul Rabșache (2Regi 18-19), și vindecarea sa miraculoasă dintr-o boală terminală (2Regi 20).

Dumnezeu în dragostea lui, l-a anunțat pe Ezechia prin profetul Isaia că va muri. Deși anunțul nu este pozitiv, totuși el arată grija și dragostea lui Dumnezeu față de Ezechia, pentru că îi spune ce se va întâmpla ca să se poată pregăti din timp. Șirul întâmplărilor uimitoare însă de abia începe.

1. Ezechia se mâhnește, se roagă și cere prelungirea vieții.
2. Domnul aude rugăciunea și îi răspunde repede, înainte de plecarea lui Isaia.
3. Domnul îi dă două semne, iar Ezechia alege unul, întoarcerea timpului pe cadranul solar cu zece trepte (40 minute).

Dumnezeu face ca soarele, mișcarea întregului Univers, de fapt, să se dea înapoi cu 40 de minute. Timpul, relativist sau nu, cuantic sau nu, pentru o milisecundă a mers înapoi și s-a resetat. A rămas Ezechia același? Au întinerit toți, mai puțin Ezechia? Toate procesele cosmice s-au resetat cu 40 minute? Și viața? Și memoria oamenilor? Tot Universul este în mâna Domnului. Mișcarea galaxiilor, a stelelor, viața, timpul, toate se pot lungi sau comprima, cum vrea El. Ziua judecății ar putea veni și mâine, și acum, dacă vrea Domnul. Dacă avem timp la dispoziție, înseamnă că am primit har.

Ezechia însă s-a îmbolnăvit de altă boală grea, a lăudăroșiei. Din mândrie și-a arătat toate bogățiile celor din Babilon, fără să ceară sfatul Domnului. Domnul îl mustră aspru pentru că Babilonienii vor jefui și vor înrobi țara lui Iuda, în viitor. Era mai bine dacă era mai smerit. Apoi, Ezechiel spune: „[este bine] că va fi pace și liniște în timpul vieții mele.” Este aceasta smerenie sau nepăsare față de urmași? Dacă ai har în viață, șansă, noi ocazii, trebuie să știi să mulțumești Domnului, să te ferești de mândrie și să nu crezi că totul ți se datorează ție. Folosește bine darul vieții dat ție de Dumnezeu, acționează cu prevedere!

Aplicații:

Ești conștient că Dumnezeu în puterea și dragostea Lui poate întoarce chiar și timpul înapoi, și mișcările astrelor? Cum îți poate influența acest lucru viața ta de rugăciune?

Lui Ezechia, Domnul i-a prelungit viața și i-a dat un semn, deși la început îl anunțase că va muri. Ce ar fi trebuit Ezechia să facă dacă Dumnezeu nu îi accepta cererea? Este posibil ca Dumnezeu să nu asculte uneori rugăciunile celor credincioși?

Ce credeți că încerca Ezechia să facă atunci când a primit delegația babiloniană și i-a arătat toate averile? Ce fel de politică avea?

13, Urmează-l pe Marele Împărat, Hristos: Matei 27:11-38, 27:37

De Sfânta Sărbătoare a Paștelui, privim în Joia mare la Hristos, Împăratul lumii. Când Dumnezeu l-a trimis pe Fiul său, ca Mesia, l-a trimis și ca Fiu al lui David, Împărat al lui Israel, și ca Împărat al întregii omeniri, iar Isus a condus ca un adevărat împărat după voia lui Dumnezeu. Pentru că anul acesta vom studia evanghelia după Matei, de Paști vom privi împreună la Împăratul Hristos, în Matei 27.

În Matei 27, Isus este numit pe față Împărat, de mai multe ori. Astfel, El este întrebat de Pilat și a recunoscut în fața procuratorului roman că este Împăratul iudeilor (27:11). Isus a fost batjocorit, îmbrăcat în haine împărătești și lovit de către ostași, ca un împărat fals, impostor, în vreme ce El era adevăratul împărat (27:28-30). Soldații i-au strigat „plecăciune, Împăratul iudeilor!”, dar nu i s-au închinat cu adevărat. Pe cruce, deasupra capului, i-au scris vina: „Acesta este Isus, Împăratul iudeilor.” (27:37).

În comparație cu regii Israelului și regatului lui Iuda, din 1-2 Regi, Isus este un împărat drept, care îl slujește pe Dumnezeu cu toată inima, care aduce jertfe curate, pe sine, care fără mândrie, ci la chemarea lui Dumnezeu este și împărat, și preot și profet. El nu se închină idolilor și a refuzat cererea lui Satan de a-i aduce închinare, a refuzat să se închine banilor, faimei și puterii. Acest împărat nu s-a lăsat niciodată condus de poftă și de invidie. Acest împărat a hrănit mulțimile, a adus apa vieții, a adus Duhul Sfânt. El a învins puterile întinericului, prin cruce (Coloseni 2:15), ne-a adus iertarea lui Dumnezeu, după ce ne-a ispășit păcatele și ne-a luat în carul său regal de rege biruitor (2Corinteni 2:15). El ne-a scos din robia păcatului, ne-a eliberat și ne-a făcut daruri (Efeseni 4:8-14). El este împăratul împăraților, așezat mai presus de oricine (1 Tim. 6:15; Apocalipsa 17:14; 19:16), orice genunchi se va pleca înaintea domniei Lui (Filipeni 2:9-11).

La intrarea lui Isus în Ierusalim, mulțimile de oameni strigau: „Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!” (Ioan 12:13), „Osana! Binecuvântat este cel ce vine în Numele Domnului! Binecuvântată este Împărăția care vine, Împărăția părintelui nostru David! Osana în cerurile prea înalte!” (Marcu 11:9-10), „Binecuvântat este Împăratul care vine în Numele Domnului! Pace în cer, și slavă în locurile prea înalte!” (Luca 19:38).

Dacă îl recunoști pe Isus ca Împăratul tău, cum îl ascuți? Cum aplici standardele împărăției lui? Dacă Isus este Împăratul ce faci ca să crească împărăția lui? Dacă Isus este împărat, cum aștepti împărăția lui? Cum ai grijă de slujitorii împărăției Lui? De misiunea Împărăției?

Aplicații:

De ce a trebuit Împăratul lumii să sufere?

Este monarhia un sistem mai bun decât democrația, da sau nu? De ce?

În ce feluri se simte autoritatea lui Isus, ca împărat, în viața ta?

Cât de largă este împărăția lui Hristos? Câte feluri de oameni cuprinde? Este mai mare decât Biserica?

Cum se împacă domnia lui Hristos cu dorința de stăpânire a altor conducători sau religii?

**20, 21-23, Iosia: Pune Scriptura și pocăința la temelia vieții, 22:1-20, 23:1-15;
22:19, 23:3**

Viața împăratului Iosia este uimitoare: pe deoparte, nu a mai fost înainte de el și după el un alt împărat, la fel de credincios și dedicat Domnului cum a fost el (22:2; 23:5), pe de alta, credințioșia lui aduce binecuvântări doar în timpul vieții sale și nu reușește să schimbe poporul și soarta sa, cu adevărat, iar hotărârea lui Dumnezeu de a pedepsi regatul lui Iuda rămâne în picioare (23:26-27). De asemenea, Iosia moare într-o luptă împotriva lui faraon Neco, în care a fost înfrânt, bătălie în care s-a angajat fără să îl consulte pe Dumnezeu. De ce a lăsat Dumnezeu să aibă un astfel de sfârșit? Și la fel, de ce Dumnezeu nu și-a schimbat planul de pedepsire a poporului, deși Iosia a fost un împărat bun (2Regi 23:26 pare să dea un răspuns: din pricina răutății extreme a regelui Manase)?

Lecția mare a acestor capitole este că Domnul binecuvintează viața personală a celui ce se întoarce la El din toată inima, dar chiar și această binecuvântare nu schimbă planurile mari, de ansamblu, ale lui Dumnezeu cu privire la popoare și la omenire, în întregul lor. Într-un fel, toți trăim în această dramă: istoria lumii merge în jos, spre Ziua Judecății, în timp ce noi avem o misiune nobilă, să facem parte din Biserică și să-l glorificăm pe Dumnezeu până la a doua venire a lui Isus, vestindu-l pe El și slujind oamenii cu evanghelia și cu fapta în dragoste.

Putem să privim la exemplul lui Iosia, ca la un model vrednic de urmat, ca să purtăm cu noi binecuvântările Domnului. Secretele vieții lui Iosia, așa cum sunt prezentate în 2Regi 2:22-23, sunt următoarele:

Ai grijă de Casa Domnului.

Respectă pe lucrătorii Casei Domnului.

Pune Scriptura la baza vieții tale: citește-o, singur sau în public: împărtășește-o cu alții, ascult-o, răspândește-o.

Ferește-te de idolatrie.

Cinstește profeții din vechime, mărturia lor.

Bucură-te în sărbătorile Domnului și în odihna Lui! Sărbătoarea sfântă este o bună mărturie pentru Dumnezeu.

Ține-te departe de închinările oculte, de ghicitori, de vrăjitori.

Ferește-te de mândrie, caută mereu voia Domnului.

Într-un fel, aceasta este și lecția de final a cărților 1-2 Regi. Chiar dacă toată lumea merge din rău în mai rău, tu poți să schimbi ceva în locul unde ești, în generația în care trăiești. Viața lui Iosia este o mare încurajare pentru noi, deși după domnia lui au venit necazurile peste țara lui Iuda. Fii o binecuvântare acolo unde ești!

Aplicații:

Cum poți fi o lumină într-o lume care merge spre auto-distrugere?

Poți să îți păstrezi un spirit optimist când vezi că societatea se degradează în continuu? Cum?

În ce fel ții sărbătorile și în ce fel bucuria Domnului în sărbătorile tale sunt o mărturie pentru alții?

De ce s-a bucurat Iosia când a găsit cartea Legii și ce a făcut după aceasta?

Ce loc are Scriptura în viața ta: este o carte istorică uitată pe un raft sau un izvor de cunoaștere de Domnul pe care îl consulți zilnic?

27, 24-25, Nu uita că plata păcatului este robia, 25:1-30, 24:13-14

Pedeapsa datorată neascultării extreme a lui Manase, pentru idolatria și crimele lui, nu a întârziat să vină peste Israel (24:3-4). Capitolele 24-25 arată pe larg desfășurarea înfrângerii, intrarea în robie, jefuirea țării, pedepsirea conducătorului și a poporului, lăsarea unei rămășițe sărace pentru locuirea și îngrijirea țării.

În administrarea pedepsei divine există un context național și unul internațional. La nivel național, statul decăzuse foarte tare în imoralitate și nedreptate, în idolatrie, și cunoaștem decizia Domnului. La nivel internațional, Babilonul tocmai devenea o putere majoră în Orient, în stare să pună la respect și Egiptul, așa că Israelul nu mai putea face față atacurilor externe prin soluția sa tradițională, fuga în Egipt și apelarea la alianțe cu Egiptul. Toate porțile erau închise. Deși imperiul babilonian nu a avut o istorie foarte lungă, a existat exact în acel timp al pedepsei lui Iuda, pentru a desăvârși o închisoare geopolitică din care poporul iudeu nu putea ieși.

Rând pe rând s-au văzut semnele căderii în robie: Ierusalimul a fost asediată, foamea s-a instalat peste tot, conducătorii au fost prinși, preoții au fost duși la Ribla, reședința împăratului Babilonului și uciși, Templul și palatul regal au fost jefuite de tot aurul, argintul și arama sa, de toate obiectele și ustensilele folosite în închinare, greutatea prăzii nefiind contabilizată, pentru că era foarte mare.

În aceste capitole ne confruntăm cu robia ca rezultat și simbol al păcatului. Deși Satan promite libertatea celor ce păcătuiesc, în final nu îi conduce decât într-o robie aspră, distrugătoare (2 Petru 2.19. „Le făgăduiesc slobozenia, în timp ce ei înșiși sunt robi ai stricăciunii. Căci fiecare este robul lucrului de care este biruit”). Robia păcatului poate lua multe forme astăzi: dependență de droguri, dependență de mânie, dependență de desfrâu, dependență de pornografie, dependență de alcool, dependență de laude, etc. Robia păcatului creează un cerc vicios, nesfârșit, de nemulțumiri, de încercări de a scăpa de probleme și de repetate căderi în greșală. Din el, poți fi scăpat doar prin harul Domnului.

De fapt, și în textul nostru apare o informație scurtă despre posibilitatea restaurării, despre vindecare. Ioiachin, regele lui Iuda, este scos din temniță, în final, pus pe un scaun de domnie, în poziție de consilier, la Babilon, de regele Babilonului, Evil-Merodac și hrănit la masa regală. Există și restaurare în planul Domnului, dacă ne întoarcem la El. Mântuitorul Isus a venit ca să ne scoată din robia păcatului, ca un învingător care ne scoate din starea de prizonieri sau exilați și ne transformă în fii ai lui Dumnezeu, în familia lui Dumnezeu.

Aplicații:

De ce trebuie să ne ferim de încăpățânare și persistență în păcat?

Cum poți ajuta pe cineva care experimentează consecințele păcatului în diverse dependențe? Ai cazuri concrete?

Este iertarea posibilă și refacerea vieții, pentru cei care au căzut în diverse păcate? Ce se poate spune despre consecințele păcatului? Rămân sau se șterg?

Cum putem să îndreptăm fața oamenilor și inima lor spre Dumnezeu atunci când sunt cuprinși de consecințele păcatului și de remușcări?